ЭРТАГА—ҒАЛАБА КУНИ

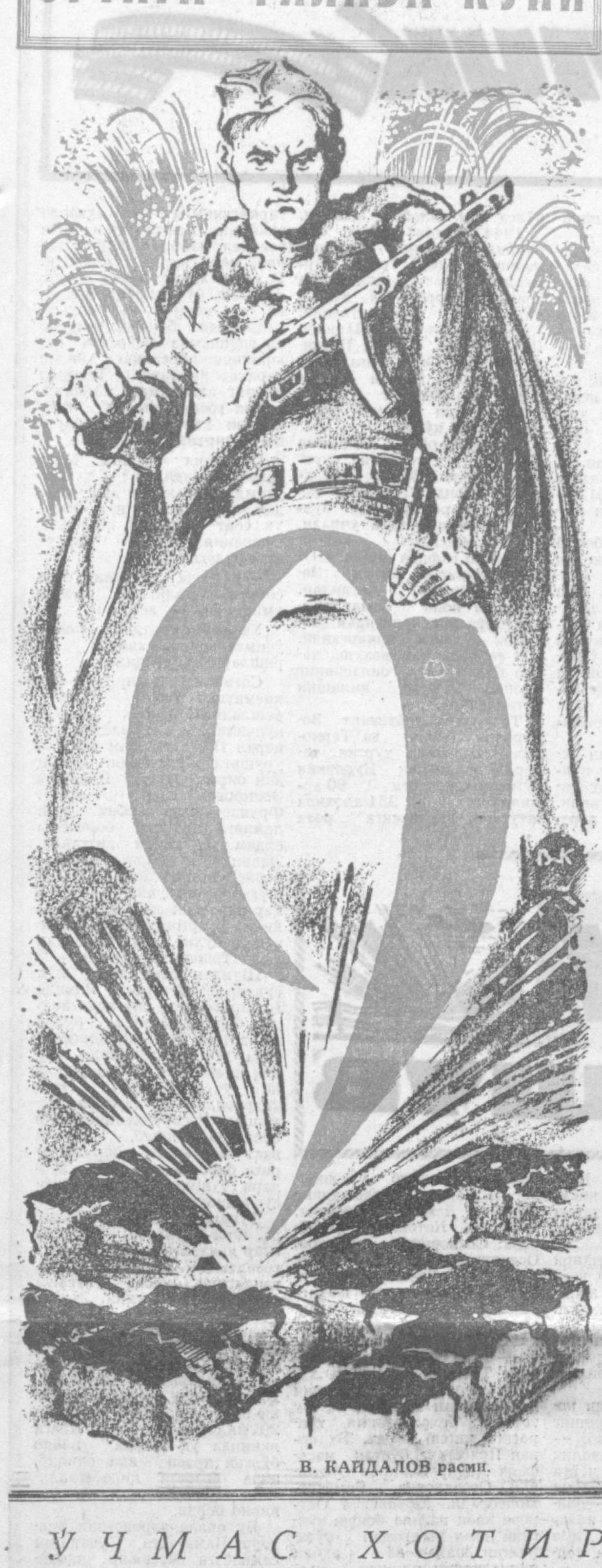

В. КАЙДАЛОВ расми.

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 106 (2394). ЧОРШАНБА 8 МАЙ, 1974 й.

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади. Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

• Белгиловчи йил меҳнат вахтаси

Мамлакатда энг яхши

«Тошкентвино» комбинатининг меҳнат аҳли беш йилликнинг белгиловчи йилида ғайрат камарини маҳкам боғлаб меҳнат қиляпти. Коллектив йил бошида белгиловчи йилда планга қўшимча 500 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича социалистик мажбурият қабул қилган эди. Шундан бироз кейин корхона азаматлари ўз имкониятларини яна қараб чиқиб, Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 50 йиллиги шарафига социалистик мажбуриятга қўшимча яна бир миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича муқобил план қабул қилдилар.

Комбинатдаги ҳозирги иш суръатлари азаматлар ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятлар ва муқобил планни шараф билан уддалашларидан далолат бераяпти. Бу ерда 25 апрелдаёқ тўрт ойлик план бажарилиб, ой охиригача планга қўшимча 518 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди.

Корхонада цехлар ва участкалар, бригадалар, айрим ишчилар ўртасида ўзаро социалистик мусобақа йўлга қўйилган. Вақти-вақти билан мусобақага якун ясалиб, пешқадамлар моддий ва маънавий жиҳатдан рағбатлантириб турилади.

Цехлар ўртасидаги ўзаро социалистик мусобақада Равил Аҳмадуллин бошлиқ вино қуюв цехи коллективи илғорлик қилаяпти. Бу цех яқинда Совет Иттифоқидаги энг яхши вино қуюв цехи деб тан олинди ва СССР Озиқ-овқат саноати министрлигининг дипломи билан мукофотланди. Илғор ишчилардан бир нечтаси эса СССР орден ва медаллари билан тақдирланди.

Комбинатда ишлаб чиқарилаётган «Алиатика», «Ҳосилот» виноларига Давлат «Сифат белгиси» берилганлиги ҳам корхона коллективи сўнгги пайтда қўлга киритган катта ютуқлардан бўлди.

Коллектив бу йил ишлаб чиқариш ҳажмини ҳамда реализацияни, меҳнат унумдорлигини ошириш бўйича 1975 йил учун белгиланган даражага етиш учун аҳд қилиб меҳнат қилмоқда.

• Билим юрти янгиликлари

ҚУЛАЙ АУДИТОРИЯЛАР

9-ҳунар-техника билим юртида 650 ўқувчи билим олмоқда. Бу ерда полиграфия соҳасидаги ўнга яқин ихтисослик бўйича етук кадрлар тайёрланмоқда. Ўтган давр ичида билим юртини 962 йигит ва қиз тугатиб, республикамиз матбаачилик корхоналарида самарали меҳнат қилишяпти. Бу йил 176 ёш шу ердан ҳаётга йўлланма олади. Улардан 50 га яқини Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг нашриёти босмахонасига ишга юборилади.

Билим юрти маъмурияти студентларнинг пухта билим эгалари бўлиб етишишлари учун барча қулайликларни яратмоқда. Жумладан, билим юрти территориясида тўрт қаватли янги ўқув-ишлаб чиқариш корпуси барпо этилмоқда. Бинонинг умумқурилиш ишлари учун 460 минг сўм ажратилган. Бунёдкорлар бор имкониятларни ишга солиб, ўтган давр ичида 439 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини амалга оширдилар.

«Главташкентстрой»га қарашли 153-трестнинг 31-қурилиш бошқармаси бинокорлари олдида муҳим ва масъулиятли вазифалар турибди. Улар қисқа вақт ичида 21 минг сўмлик пардозлаш ишларини ниҳоясига етказишлари лозим.

Янги корпусда 650 ўқувчига мўлжалланган бир қатор қулай аудиториялар, шунингдек, 120 кишига мўлжалланган ошхона, қишки ва ёзги спорт заллари мавжуд бўлади. Бинонинг 3-қаватида 250 ўринли ётоқхона жойлашади. Бино тўла фойдаланишга топширилгач, студентлар сони 800 дан ортади. Шунингдек, ҳозирги аудиториялар лабораторияларга айлантирилади. Бу студентларнинг амалий машғулотларни ўтказишида катта ёрдам беради.

Билим юрти дирекцияси студентларни замонавий ҳарф териш машиналари ва босмахона жиҳозлари билан яқиндан таништириш борасида бу йил янги лабораторияларни 300 минг сўмликдан ортиқ янги аппаратлар билан жиҳозлайди. Шу кунларда объектда иш янада унумли олиб борилпяти. Бинокорлар объектни республиканинг ярим асрлик тўйига қадар тўла фойдаланишга топширишга аҳд қилишган.

ТАЙЁРГАРЛИК ҚИЗҒИН

Билим юрти ёшлари Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 50 йиллигига қизғин тайёргарлик кўрмоқда. Бу ерда республика полиграфия тарихини акс эттирувчи стендлар ва кўргазмалар ташкил этилди. Жанговар шон-шуҳрат тарихи хонасида билим юртини дастлаб битириб чиққан кўплаб Улуғ Ватан уруши қатнашчилари ҳаётини акс эттирувчи ҳужжатлар қўйилди.

Р. ТУЛАГАНОВ.

УЛУҒ САНАГА БАҒИШЛАБ

Бугун

Пушкин номли маданият ва истироҳат боғида фашистлар Германияси устидан ғалаба қозонилган кун муносабати билан «Қаҳрамонлар ўлмайди» деган темада кўргазма очилди.

Шу оқшом ёш ҳамшаҳарларимизга тантанали суратда паспорт топшириш маросими ҳам бўлиб ўтади. Республика санъат усталари ижросида концерт қўйиб берилиб, «Бир пиёла чой устида», «Жангчилар ўтган кунларини эслашади», каби темаларда суҳбатлар уюштирилади.

ДЕПУТАТЛИККА НОМЗОДЛАР РЎЙХАТГА ОЛИНМОҚДА

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ДЕПУТАТЛИГИГА НОМЗОДЛАРНИ РЎЙХАТГА ОЛИШ ДАВОМ ЭТМОҚДА

СССР Олий Совети Миллатлар Советига сайлов ўтказувчи 117-Тошкент Октябрь сайлов округи округ сайлов комиссиясининг мажлиси бўлди. Бу мажлисда КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудири **Иван Дмитриевич Сербин** СССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб рўйхатга олинди.

СССР Олий Советига сайлов ўтказувчи 116-Тошкент-Чилонзор сайлов округида округ сайлов комиссиясининг қарори билан Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари **Асадилла Ашрапович Хўжаев** депутатликка номзод қилиб рўйхатга олинди.

623-Тошкент Чилонзор сайлов округи округ сайлов комиссиясининг мажлисида СССР Ташқи савдо министри **Николай Семёнович Патоличев** СССР Олий Совети Иттифоқ Совети депутатлигига номзод қилиб рўйхатга олинди.

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

• Л. И. Брежнев, Н. В. Подгорний, А. Н. Косигин ўртоқлар немис халқи фашизмдан озод этилганлигининг 29 йиллиги муносабати билан Германия Бирлашган Социалистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ Эрих Хонеккерга, Германия Демократик Республикаси Давлат кенгаши Раиси ўртоқ Вилли Штофга, Германия Демократик Республикаси Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Хорст Зиндерманга табрик телеграммаси йўлладилар.

• СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин Совет ҳукуматининг таклифига биноан Москвада меҳмон бўлиб турган АҚШ федерал резерв системаси бошқарувчилари кенгашининг раиси А. Бернс ни 7 май куни Кремлда қабул қилди.

• КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари Ш. Р. Рашидов республикада меҳмон бўлиб турган Руминия Социалистик Республикасининг Совет Иттифоқидаги элчиси Георге Бадрусни 7 май куни қабул қилди.

• Умри боқий дўстлик

ТИНЧЛИК ВА ҚАРДОШЛИК МИТИНГИ

Совет Ўзбекистони билан Болгария меҳнаткашлари ўртасидаги дўстлик алоқалари йил сайин мустаҳкамланиб, ривожланиб янги маъно, янги мазмун касб этмоқда. Айниқса Тошкент области билан Хасково округи меҳнаткашларининг ўзаро дўстлик алоқалари ҳар иккала томон учун фойдали бўлаяпти. Турли хўжаликларнинг коллективлари бир-бирлари билан ишлаб чиқариш борасидаги тажрибаларини ўртоқлашмоқдалар, маданий ҳамкорликни ривожлантирмоқдалар.

Икки халқ дўстлиги 1974 йилда янада кенг қулоч ёзмоқда. Ҳозирги пайтда республикамизда Болгария Халқ Республикаси фашизм асоратидан озод қилинганлигининг 30 йиллиги, дўстларимиз диёрида эса Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг ярим асрлик тўйига қизғин тараддуд ишлари олиб борилмоқда. Ана шу дўстлик алоқалари ва юбилей тараддудларига бағишлаб В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиали маросимлар залида Болгария ва Ўзбекистон меҳнаткашларининг дўстлигига бағишланган кўп кишилик митинг бўлиб ўтди. Унда СССР ва Болгария дўстлик жамиятига аъзо бўлган Тошкентдаги корхоналарнинг вакиллари ҳам қатнашдилар. Йиғилишда шу кунларда республикамизда меҳмон бўлиб турган Болгария Халқ Республикаси Халқ Кенгашининг делегацияси аъзолари ҳозир бўлдилар. Митингни чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа боғлаш Ўзбекистон жамияти правлениеси раиси Х. Ж. Шукурова қисқача кириш нутқи билан очди.

Митингда Болгария Халқ Республикаси Халқ Кенгаши раиси, Болгария Коммунистик Партия Марказий Комитети секретариати аъзоси Владимир Бонев, Болгария Халқ Республикаси Халқ Кенгаши раиси ўринбосари Николай Георгиев нутқ сўзладилар. Ҳурматли меҳмонлар ўз сўзларида икки мамлакат халқларининг умри боқий дўстлиги ҳақида Совет Иттифоқининг болгар халқига яқиндан ҳар томонлама бераётган иқтисодий ёрдами тўғрисида, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Леонид Ильич Брежневнинг ўтган йили Болгарияга қилган дўстлик сафарининг тарихий аҳамияти ҳақида ҳаяжонланиб гапирдилар. Улар Болгария ва Ўзбекистон республикаларининг шонли юбилейлари шарафига олиб борилаётган тараддуд ишлари ҳақида сўзладилар.

Оржоникидзе районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхози партия ташкилоти секретари Н. Саидов, Тошкентдаги Димитров номли 9-мактаб директори И. Саъдиев, СССР халқ артисти, Ўзбекистон театр жамияти правлениеси раиси О. Хўжаев икки ўлка ўртасида маданий ва иқтисодий алоқаларнинг ривожланиб бораётганлиги тўғрисида ёрқин мисоллар келтирдилар.

Хасково бинокорлари Тошкент меҳнаткашларига армуғон этган 9-ўрта мактаб ўқувчилари ҳозирги пайтда Болгариянинг ўнлаб мактабларидаги тенгдошлари билан яхши алоқалар ўрнатганлар. Билим даргоҳида болгар халқининг атоқли фарзанди Георгий Димитров хотирасига бағишлаб ҳайкал ўрнатилганлиги ва унинг музейи ташкил қилинганлиги катта воқеалардан биридир.

Хасково округи драма театри саҳнасида Ҳамзанинг «Бой ила хизматчи» асари муваффақият билан намойиш қилинмоқда. Биргина ўтган йилнинг ўзида ана шу асарни болгар томошабинлари 160 марта кўришга муяссар бўлдилар.

Тинчлик ва қардошлик митинги узоқ давом этган хитоблар билан тугади.

Болгариялик меҳмонлар Ўзбекистон бўйлаб сафарларини давом эттирмоқдалар. Улар Тошкент шаҳрининг янги қурилиш массивлари, диққатга сазовор жойлари, Оққўрғон районидаги Димитров номли колхознинг бугунги ҳаёти билан танишдилар. Меҳмонлар Самарқанд шаҳрига жўнаб кетишди.

А. ПУЛАТОВ.

ЎЧМАС ХОТИРАЛАР

Ойдин номли маҳаллада

Кеча

ҒАЛАБА КУНИГА БАҒИШЛАБ «ҒАЛАБАМИЗ БИРЛИКДА» ДЕГАН ТЕМАДА УЧРАШУВ БЎЛДИ. Унга Ватан уруши қатнашчилари таклиф этилган эди.

Учрашувни маҳалла комитети ва 3-маданият уйи ходимлари уюштирдилар. Ветеранлардан А. Каримов, маҳалла комитети раиси Б. Маҳкамовлар сўзга чиқиб, машаққатли жанг хотиралари ҳақида гапириб бердилар.

Учрашув охирида «Ёш гвардия» театри артистлари «Трибунал» ҳамда «Ташвишланманг, ойижон» спектаклларидан лавҳалар кўрсатдилар. Шунингдек, 3-маданият уйи «Баёт» студияси коллективининг концерти бўлди.

ИППОДРОМДА ТАНТАНА

Тошкент ипподромида 9 Май куни байрам сайллари бўлиб ўтади. Шу куни республикамизнинг энг машҳур отчопарлари ўз маҳоратларини намойиш қилишади. Улар «Қиз қувмоқ», «Геп-гелю», «Човган» каби от спорти ўйинларини кўрсатишади. От спорти мусобақаси Ўзбекистон чемпионати программаси асосида ўтказилиб, 17 майгача давом этади.

Байрам кунлари меҳмонлар ва ҳамшаҳарларимизга кўчма буфетлар, ошхоналар, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари билан савдо қилувчи махсус магазинлар хизматда бўлади. Меҳмонларга янада қулайлик туғдириш мақсадида марказдан борадиган автобуслар сони кўпайтирилиб, таксилар миқдори оширилади.

ҚАЛБ ҚАРИМАЙДИ

Бугун

Киров районидаги Абдулла Қодирий номли маданият уйига ишлаб чиқариш илғорлари, олий ўқув юрти студентлари, мактаб ўқувчилари, ветеран ишчилар ва Улуғ Ватан уруши қатнашчилари йиғилдилар.

Гражданлар ва Улуғ Ватан урушлари қатнашчиси, 1918 йилдан КПСС аъзоси, А. Паршин, Улуғ Ватан уруши қатнашчиси Н. Д. Сергеевларнинг чиқиши йиғилганларда катта таассурот қолдирди. «Қалб қаримайди» деб номланган кеча А. Қодирий номидаги маданият уйи эстрада оркестри қатнашчиларининг концерти билан якунланди.

МАДАНИЙ ҲАМКОРЛИК

Бугун

ЧЕХОСЛОВАКИЯ ХАЛҚИНИНГ МИЛЛИЙ БАЙРАМИ — НЕМИС-ФАШИСТ БОСҚИНЧИЛАР И Д А Н ОЗОД ЭТИЛГАН КУНГА БАҒИШЛАНГАН ЧЕХОСЛОВАКИЯ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИ КИТОБЛАРИ ДЕКАДАСИ ОЧИЛДИ.

Биринчи китоб магазини одатдагидан гавжум бўлди. Бу ерда Чехословакия китоблар кўргазмаси ва савдоси иш бошлади. Магазин пештахтасини дўстлар тилидан таржима қилинган кўплаб сиёсий, ижтимоий, бадиий ва болалар адабиётлари, альбомлар, луғатлар, йўл очерклари каби юзлаб китоблар эгаллади.

Мамлакатимиз адабиётчилари бир неча йиллардан буён чехословакиялик ҳамкасблари билан маданий алоқа боғлаб келишмоқда. Иттифоқимизда қисқа вақт ичида умумий тиражи 60,7 миллион нусхани ташкил этган турли адабиётлар нашр этилди. Талантли журналист Ю. Фучикнинг очерклари Иттифоқимизда катта қизиқиш билан ўқилади. Унинг асарлари бир неча бор қайта нашр этилди.

РАДИО КУНИ НИШОНЛАНДИ

7 майда Навоий номли давлат академик Катта театрида бўлиб ўтган тантанали йиғилиш радио кунига бағишланди.

Йиғилишни Тошкент шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари К. П. Дудин очди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС ленинчи Марказий Комитетининг Сиёсий Бюроси якдиллик билан фахрий президиумга сайланади.

Ўзбекистон ССР алоқа министри Т. М. Тўхтаев радио куни тўғрисида доклад қилди.

САМБО ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 1974

КАТТА СПОРТГА ЙЎЛЛАНМА

Турнир одатдагидан бироз бошқачароқ бошланди. Мусобақаларнинг бош арбитри Бутуниттифоқ тоифасидаги судья Н. Г. Кулик (Москва) ўз ёрдамчиларини, командаларнинг вакилларини ва самбочиларни гилам олдида тўплади. Йиғилганлар учун самбо курашининг янги қоидалари бўйича кўргазмали семинар ўтказилди (энди мусобақалар шу халқаро қоидалар бўйича ўтказилади), 48 ва 52 килограммгача бўлган янги вазн тоифалари жорий этилганлиги ҳақида маълумотлар берилди.

Сўнгра беш группада олишувлар бошланди. Турнирда биринчи бўлиб чебоксарилик В. Марков ғалаба қозонди. У яққол устунлик билан урганчлик К. Бобажоновни (48 килограммгача бўлган вазн тоифаси) таслим қилди. Василий шаҳар касалхонасида шофер бўлиб ишлайди, атиги етти ойдан бери самбо билан шуғулланади. Унинг тренери — П. Г. Михайлов («Труд» кўнгилли спорт жамияти).

Шу вазн тоифасида атиги 13 спортчи кураш олиб бораяпти. 68 килограммгача бўлган вазн тоифасида эса рекорд қатнашчилар тўпланган. Бу вазнда ҳурмат супачасидан ўрин олиш осон бўлмайди. Ҳозирча тошкентлик студент О. Жуманиёзов, андижонлик В. Ким ва СССР Ички ишлар министрлиги Олий Мактабининг тингловчиси Н. Мирбаратов шу вазнда олишувларни муваффақиятли бошлашди. Нуъмонжон ўзининг кучли рақиби Горький областининг Котово шаҳридан келган полвон В. Ефремовни арзимаган фарқ билан мағлубиятга учратди. Ўтган йили ҳамшаҳаримиз турнирнинг ярим финалигача етиб борган эди. Бу йил у муваффақиятлироқ қатнашиш ниятида.

Ўзбекистон терма командасининг катта тренери В. А. Ким олишувларни диққат билан кузатмоқда. Бунинг сабаби маълум.

— «Оқшом» газеталари ва спорт комитетининг соврини учун мазкур турнир ёш курашчиларга катта спортга ўзига хос йўлланма вазифасини ўтайди, — дейди Владимир Алексеевич. — Мисол учун ўтган йили биз ана шу турнирда динамочи Т. Бадалов (90 килограммгача бўлган вазн тоифаси) билан танишдик. Ўшанда у тўққизинчи синфда ўқир эди. Шунга қарамай, тошкентлик йигитча иккинчи ўринни эгаллади. Бу йилги СССР чемпионатида эса Турсун бронза медалига сазовор бўлди. Ҳозир ҳаммага таниш Собир Қурбонов ҳам бир вақтлар мазкур мусобақаларнинг совриндори бўлган.

Турнир мусобақалари бизга қобилиятли ёшларни саралаб олишимизга ёрдам беради. Ана шу ёшлар кейинчалик VII спартакиадага тайёргарлик кўришади.

Турнирнинг бош судьяси Николай Григорьевич Куликнинг ўзи турнир ҳақида шундай фикрда:

— Мен мана иккинчи марта мазкур мусобақаларда судьялик қилаяпман. Турнирнинг шуҳрати бутун мамлакатга кетгани кишини қувонтиради. Мусобақаларнинг дастлабки икки кунида гиламга беш вазн тоифасидаги 168 спортчи чиқди. Кейинчалик яна шунча спортчи соврин учун курашга қўшилади. Мусобақалар яхши ташкил этилган. Албатта, бунда Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг турнирни ўтказиш учун ташкил этган ташкилий комитетининг хизмати катта.

Бугун

кечқурун «Ёшлик» аренасидаги уч гиламда 48, 57, 68, 82 ва 100 килограммгача бўлган вазн тоифаларида финал олишувлар бошланади. Дастлабки турнир ғолиблари аниқланади. Эртага эрталабдан спортчиларнинг бошқа отряди курашни бошлайди. Мусобақалар 10 майда якунланади.

В. ЕМЕЛЬЯНЦЕВ.

СУРАТЛАРДА: чапда — гиламдаги қизғин олишувлар, юқорида — бир группа турнир қатнашчилари (чапдан ўнгга) — Хуррам Баратов («Буревестник», Тошкент), Василий Ткаченко («Буревестник», Усть-Каменогорск), Александр Кулаковский («Динамо», Красноярск) ва Пётр Григорьев («Труд», Барнаул).

М. Нуриддинов фотолари.

Мардлик — мангулик

ТАШАККУРНОМА

Яқинда мен генерал-майор В. Ф. Коньков раҳбарлик қилган 115-ўқчи дивизиясининг собиқ тўпчиси, 1941—1942 йилларда Ленинград аҳолисини очликдан эсон-омон сақлаб қолишда жонбозлик кўрсатганлардан бири, тошкентлик Абдуназар Эшназаров билан учрашиб қолдим. Жангчининг кўрсатган жасорати кўпчиликка ибрат бўлганлиги учун ҳам у ҳақда ёзишни лозим топдим.

1939 йилнинг кузи. У ўшанда Тошкент тепловоз депосида машинист ёрдамчиси бўлиб ишларди. Кунларнинг бирида Ватанимизга оқ финлар тўсатдан ҳужум қилиб қолди. Бу совуқ хабарни Абдуназар Эшназаров радиодан эшитади. Душманга бўлган ғазаб ва нафрат барча совет кишилари сингари Абдуназарни ҳам жангга отлантирди.

У полкдош дўстлари билан Литва, Латвияни немис-фашист газандаларининг асрий зулмидан озод қилишда актив қатнашди. Рига, Тарту шаҳарларидан ўтиб, Ленинград остонасига келиб жойлашди. Ўшанда 1941 йилнинг февраль ойлари эди. Жангчи Абдуназар Эшназаров тез орада қуролдош дўстлари ўртасида моҳир тўпчи сифатида танилди.

Абдназар Эшназаров 58 ёшга тўлди. Уни кўрган киши қирчиллама йигит дейди. Ҳали бақувват, тетик.

—Э. дўстларим, у қора кунлар қайтиб келмасин, биз кўрдик, ёш авлод кўрмасин, — дейди ўша даҳшатли кунларни эслаб, собиқ тўпчи.— Сизларга қай бирини айтиб берайин.

Абдуназар ака бир «уҳ» тортдида, Ладога кўлидан ўтиш воқеасини гапира кетди.

...Қаттиқ қиш. Тиш-тирноғигача қуролланган немис армияси бутун кучини Ленинградга сафарбар этган. Комбат мени чақириб; «Сиз навотчиклар, батареяни қўриқлаб борасизлар. Кўлдан машинада ўтамиз», —деди.

Ладога кўлидан кечаси ўтдик. Машиналарда Ленинград халқи учун ун ортилган эди. Биз эсон-омон бешикаст кўлдан ўтиб олдик. Қисмимиз вагончаларга жойлашди. Энди нафасни ростлаб олган эдик. Тепамизда душманнинг 5 «юнкерс» самолёти пайдо бўлиб қолди. Улар пастлашгунча биз тарқалишиб, қор остига бекиниб олдик. Самолёт бизни ўққа тутди. Аммо қисмимиз ортиқча зарар кўрмади.

Самолётлар орқага қайтиб кетди. Биз машиналарда ўрмон томон йўл олдик. Аламзада душман дамба-дам ўрмонга бомба ташлар эди. Уларнинг бири ёрилар, бошқалари ерга кириб кетар эди. Шундай қилиб, қаттиқ қийинчиликлар билан 26 километр йўл юриб Жихарев деган жойга етиб келдик. Бу ерда шикастланган немис машиналари, танклари, ўлган немис солдатлари уюлиб ётар эди. Душман келишимизни пойлаб турган экан, ўққа тутди. Командир Н. Лашкарев менга шунда ўқ ўзишга буйруқ берди. Ўқ уздим. Ўқлар душман истеҳкомига бенуқсон бориб тегар эди. Уларни ер билан яксон қилдик. От қўшиб иккинчи тўпни ҳам ишга солдик, ўқ очиб душманнинг иккинчи нуқтасини ҳам ишдан чиқардик.

Кечагидай эсимда, бироз вақт ўтгач, биз турган ерда мина портлади. Биздан икки киши ҳалок бўлди. Кейин билсак, душман биз турган ерга мина кўмиб кетган экан. У ердан тўпни олиб кетишга муваффақ бўлдик... Аммо, бир дайди ўқ келиб оёғимга тегди. Оғир ярадор бўлдим. Ёрдамчи Замковий ўрнимга ўтиб яқинлашиб келаётган душман танкига қарата граната улоқтириб, ёндириб юборди.

Ана шундай қийинчиликлар билан қишлоқ аҳолисига ун ва бошқа озиқ-овқатлар етказиб берган эдик. Менга ўша куни қуролдош дўстларимдан Жўра Олимов (биз уни фельдшер деб атар эдик) ярамни боғлаб, биринчи ёрдам кўрсатишди. Дастлаб Волга госпиталида, сўнг Иркутскда даволандим...

Мана, Абдуназар ака Эшназаровнинг жанг хотираларидан бир лавҳа... Партия ва ҳукуматимиз унинг меҳнатларини юксак тақдирлади. «Жасурлиги учун», «Ленинград мудофааси учун» каби медаллар унинг кўксини безаб турибди. Абдуназар ака ҳозир Бўстонлиқ район тайёрлов пунктида хизматчи. Ишдан чарчамайди, ўз касбидан мамнун. Қачон қараманг, чеҳрасида табассум. У кишй қизил муқовали бир қоғозни қувонч билан бизга кўрсатди. Унда шулар ёзилган эди:

«Қимматли, ўртоқ Абдуназар. Сен мардлик ва жасоратинг билан шарафли 115-ўқчи дивизиясида ўзингни кўрсатдинг. Душманга аёвсиз зарба бердинг. Сенинг жасоратингни қуролдош дўстларинг, ленинградликлар барча Совет халқи бир умр ёддан чиқармайди.

Сенга узоқ умр, сиҳат, саломатлик, ишингда муваффақиятлар тилаб қоламиз».

Ленфронт Невский плацдармининг Ветеранлар Совети раиси.

А. БЕЛОГОЛОВЦЕВ.
1974 йил.

Қ. ТЎЛИБОЕВ,
ўқитувчи.

Қаҳрамон шаҳар — Одессани душман асоратидан озод қилиш учун олиб борилган шиддатли жангларда ўзбек жангчилари ҳам фаол иштирок этган. Уларнинг айримлари Ватан озодлиги йўлидаги курашда қурбон бўлганлар. Шаҳарда қардошлик қабристони бор. Унда тенгсиз курашларда қаҳрамонларча ҳалок бўлган турли миллат фарзандлари қўйилган. Бу ер Совет кишиларининг зиёратгоҳига айланиб қолган.

СУРАТДА: Одессадаги 76-мактабнинг пионерлари ўзбекистонлик жангчилар қабрига гул кўчатлари ўтқазишмоқда.

Солдат ўз хизматдошлари ҳақида

ҲАРБИЙ ҚУРУВЧИ

Кичик сержант З. Йўлдошевни яқинда жанговар дўстлари қизғин қутлашди. Чунки унга ҳарбий қурувчилик соҳасида эришган муваффақиятлари туфайли «Коммунистик меҳнат зарбдори» деган шарафли ном берилган эди.

Чиндан ҳам, хизматдош ўртоқлари ҳурмат-эътиборини қозониб келаётган ҳамшаҳримиз топшириқни 120—125 процентга етказиб бажармоқда. У қурувчилик билан бирга, кейинги вақтларда электр-монтёрлик касбини ҳам мукаммал ўрганиб олди.

Ватан олдидаги хизмат бурчини бошлаганига ҳали бир йил бўлгани йўқ. Шунга қарамай, шу қисқа даврда меҳнатсеварлиги, тиришқоқлиги билан кўпчилик қалбига йўл топа олди.

Шунинг учун ҳам ўртоқлари уни ўзларига бошлиқ қилиб сайлашди. Ўз саркорларидан ибрат олиб, меҳнат қилаётган К. Денисов, Н. Каримов каби ўнлаб ҳарбий қурувчилар ҳам қувончли ютуқларни қўлга киритяптилар.

Б. ОМОНҚУЛОВ.

Икки учрашув

Уруш бошланганда Қодир ака Тошкентдаги кечки педагогика институтининг учинчи курсида ўқирди. Сал вақтдан кейин у ҳарбий хизматга чақирилиб, комсомол йўлланмаси билан Олмаотадаги ҳарбий билим юртига ўқишга юборилди.

1941 йилнинг ноябрида бу ҳарбий билим юртини барвақт тугатгач, младший лейтенант унвони билан 98-ўзбек ўқчи бригадасига хизматга юборилди. 1942 йилнинг кўкламида бу бригада тарқатилиб, уни янги ташкил бўлаётган иккинчи ўзбек полкига кўчиришди. Бу ерда у капитан Сандхўжаев командир бўлган батальонда взвод командири бўлиб хизмат қила бошлади.

Қодир ака батальон комиссари Турдиали Шарипов билан шу ерда танишганди. У солдатлар билан ўтказиладиган тактик машқлар, назарий машғулотларга тайёргарлик кўраётганда бу кишига тез-тез мурожаат қилар, ундан яхши маслаҳатлар олиб турарди.

1942 йилнинг кузида уларнинг йўллари икки томонга айрилиб кетди. Т. Шарипов батальон билан урушга кетди. Қодир Зокировни эса, 89-алоҳида рус пиёдалар бригадасига рота командири қилиб жўнатишди.

1943 йилнинг ёзидан эса, Қодир аканинг оғир фронт ҳаёти бошланди. У дастлаб Закавказье фронтида, сўнг 3-Болтиқбўйи фронтида жанг қилди.

1944 йилнинг июнида 3-Болтиқбўйи фронти ихтиёридаги 67-армиянинг Қодир ака рота командири бўлиб хизмат қилган 313-десант полки Нарва яқинида турарди. Полк қаттиқ жанглар натижасида толиққан, талай одамини йўқотганди, полк комиссари ҳам яраланиб сафдан чиққанди. Шу боисдан ҳам полкка дам берилиб, у резерв билан тўлдирилаётганди.

Шунда жангчилар «полкка ўзбек майор комиссар бўлиб келибди» деб гапириб қолишди. Қодир ака қисмдаги ягона ўзбек эди. Шу боисдан ҳам бу хабар уни қувонтириб юборди.

Кечқурун янги комиссарни кўргани штабга борганда, не кўз билан кўрсинки, хонада полк командири, гвардиячи подполковник Шилин билан майор Шарипов суҳбатлашиб ўтиришарди.

Фронтда таниш кишиларнинг учрашиб қолиши жуда камдан-кам юз берган. Уларнинг иккиси ҳам жуда ҳаяжонланиб кетишди:

—Турдиали ака!!

—Абдуқодир, омон бормисан, иним!

Полк командири уларнинг қучоқлашиб кўришишини жилмайиб кузатди:

— Ҳамшаҳарлар учрашдинглар чоғи.

—Ҳам ҳамшаҳар, ҳам эски полкдошлармиз, —деди Шарипов. — Взвод командирлигидан рота командирлигига буни менинг ўзим кўтарганман, шогирдим бўлади.

Шу тариқа улар яна топишиб олишди. Иккиси бир-биридан хабардор бўлиб туришга, бирон корхол бўлса, албатта уйга хабар қилишга аҳдлашишди.

1944 йилнинг 24 августида 313-десант полки Эстониянинг Тарту шаҳри яқинида душманнинг орқасига ташланди. Полк ерга эсон-омон тушгач, шаҳарни штурм қилишга тайёрлана бошлади.

Эртаси куни бизнинг артиллериямиз душман позицияларини қаттиқ ўққа тутди. Тўпларнинг овози, снарядларнинг портлаши қулоқни қоматга келтирди.

Кононада тугагач, шаҳарга ҳужум бошланди. 313—полк шаҳарнинг ярмини ишғол қилиб, уни иккига бўлиб турган дарёга бориб тўхтаб қолди. Немислар жуда қаттиқ қаршилик кўрсатиб, дарё устидаги тош кўприкни ўз мудофааларининг таянч нуқтасига айлантирдилар. Икки чеккада олтитадан автоматчи, ўртада пулёметчи шиддатли ўт очиб, кўприкдан ўтишга сира йўл бермасди. Шу ерда қизил аскарлардан талайгинаси ҳалок бўлди.

Бироқ душман қизил аскарлар нима бўлса ҳам кўприкни олишга ҳаракат қилишини билиб турганди. Шу боисдан ҳам уни портлатиш пайига тушди. Кўприк портласа асосий қисмлар етиб келгунча шаҳарни ишғол қилиш вазифаси барбод бўларди.

Бу орада полк командири ҳам яраланиб сафдан чиқди. Команда пунктида жангни Шариповнинг ёлғиз ўзи бошқара бошлади. Шунда у лейтенант Зокировни шошилинч ҳузурига чақирди. У анча ташвишли кўринарди:

—Абдуқодир, — деди комиссар рота командирининг елкасига қўлини ташлаб, — бу ерда мен сенга қанчалик азиз бўлсам, сен ҳам менга шунчалик азизсан. Лекин аҳвол оғир. Кўприкни душмандан тортиб олиб, полкнинг асосий қисмига йўл очиш вазифасини сенга топшираман...

Зокиров ротасидан бир взводни олиб, топшириқни бажаришга киришди. Аввал у взводнинг бўлажак ҳаракат доирасини яхшилаб кузатиб, душман пулемёти ва автомати ўқи етмайдиган жойни аниқлади. Сўнг взводни учга бўлиб, икки қисмига икки ёқдан душманнинг автомат нуқталарини яксон қилишни буюрди, учинчи қисм билан ўзи душманнинг пулемёт нуқталарини мўлжаллаб ҳаракат қилди. Уларнинг ҳаракатини ротанинг пулемётчилари қаттиқ ўқ ёғдириб қувватлаб турди.

Бироз вақт ўтгач, взвод эски қайиқлар билан кўприкнинг тагидан нариги томонга ўтиб олди ва кутилмаганда тўсатдан душманга уч томондан ташланди.

Рота командирининг ўзи пулемёт нуқтасига кетма-кет учта танкка қарши граната ташлаб, пулемётчиларни яксон қилди, взводнинг қолган қисми автоматларнинг товушини ўчирди. Шундай қилиб полкнинг асосий қисмига йўл очилди.

Кўприк қўлга ўтгач, полк бор кучини ташлаб шаҳарга ёриб кириб кетди. Тахминан соат 12 ларда шаҳар душмандан батамом тозаланди. Орқадан қилинган ҳужум немислар учун кутилмаган иш бўлди. Шунинг учун ҳам 1500 кишилик полк шаҳардаги бир немис дивизиясига қарши жанг қилиб, анча қийналиб бўлса ҳам ғалабага эришди.

1944 йилнинг август ойи охирида Тарту шаҳрини олишда алоҳида ўрнак кўрсатган солдат, сержант ва офицерлар орден ва медаллар билан мукофотланди. Ўшанда майор Шарипов СССР Олий Советн Президиумининг Фармонига биноан кўпчилик қатори лейтенант Зокировнинг кўкрагига «Қизил Юлдуз» орденини тақиб қўйди.

Сентябрь ойида 67-армия Фин қўлтиғи томонга сурила бошлади. Марш пайтларидан бирида 313-полк немис «юнкерс»ларининг кучли бомбардимонига учради. Полк комиссари қаттиқ яраланиб сафдан чиқди. Шушу Шарипов билан Зокиров ажралиб кетдилар. Зокиров полк командирининг яраси оғирлигидан уни ҳалок бўлдига чиқарганди. Шу сабабли ҳам нохуш хабар билан унинг оиласининг дилини хуфтон қилишни истамаганди.

Тез орада лейтенант Зокировни Львов ва Тернополь оралиғида турган, генерал полковник Курочкин қўмондонлигидаги 60-армиянинг 251-алоҳида штурмчи группасига рота командири қилиб ўтказишди. Бу армия Польшанинг Лансут, Демба, Дембица, Варшава, Котовице, Домбрава, Сосновице, Краков, Освенцим шаҳарларини, Германиянинг Глетвиц, Гинденбург, Кенегисхютте шаҳарларини олиб, Одердан ўтгач, Одерберг шаҳрини озод қилди. Ундан кейин Польша—Чехословакия чегарасидаги Троппау шаҳрига ҳужум қилиб, бу шаҳарни немислардан тозалади ва шу тариқа Чехословакия тупроғига кириб борди. Бу ердан Прагагача бўлган масофада Қодир Зокиров Оломовуц, Степановка, Вамберг, Подебради, Моравская Острова каби ва яна бошқа кўпгина номи хотирадан кўтарилган шаҳар ва аҳоли пунктларини олишда қатнашди. Унинг Болтиқбўйида олган жанговар мукофоти ёнига янгилари — иккита «Улуғ Ватан уруши» ордени, «Германияни озод қилганлиги учун», «Жасурлиги учун» медаллари қўшилди.

У Чехословакия территориясида фельдмаршал Шпейдель ва сотқин генерал Власовнинг парчаланган армияси билан жанг қилди ва уруш тугашига бир кун, атиги бир кун қолганда, 8 майда Прага яқинида қорнидан оғир яраланиб сафдан чиқди.

Шундан кейинги воқеаларни Қодир аканинг ўзи шундай ҳикоя қилади:

—Санитария қисмига келтирилганимда оғир аҳволда эканман. Шунда бу ерга генерал майор Пупишев келиб, мени кўриб қолибди. У киши 60-армияда комплектлаш бўлимининг бошлиғи эди, мени яхши билар, қадрларди. Бизнинг штурмчи группамиз бевосита шу кишининг кўрсатмаси билан ҳаракат қиларди. Генерал менинг аҳволимни кўргач, армия госпиталидаги тажрибали хирурглардан бирини чақиртирибди.

Операция столига ётқизишлари олдидан ҳушим ўзимда эди, кейин яна ўзимдан кетиб қолибман. Мени уч соат операция қилишди. Операция тугагач, хирург атрофидагиларга:

—Кечгача кўзини очса соғайиб кетади, акс ҳолда умид йўқ, — дебди.

Уч—тўрт соатдан кейин ўзимга келиб, папирос беришларини сўрадим...

Соғайгач Зокиров яна хизматини давом эттира бошлади. Сентябрь ойида кўпчилик, шу жумладан, генерал Пупишев ҳам Япония урушига жўнатилди. Шундан бироз аввал Пупишев Зокировга агар истаса, Фрунзе номли ҳарбий академияга ўқишга боришига ёрдам беришини айтганди. Лекин у кўнмади. Юртига бориб тинч меҳнат билан шуғулланиш унинг учун ҳар нарсадан аъло эди. 1945 йилда у армиядан демобилизация бўлиб, туғилиб ўсган жойи Тошкентга қайтди.

Шундан бери яна кўп сувлар оқиб ўтди. Яқинда Қодир ака ўзи бир неча йилдан бери диспетчер бўлиб ишлаётган Тошкент аэропортида ҳеч кутилмаганда собиқ комиссари Т. Шариповни учратиб қолди. Эски қадрдонлар қучоқлашиб кетишди. Республиканинг бир областида яшаб, шунча вақт мобайнида бир-бирларига бирон марта ҳам кўзлари тушмаганлигидан афсусланишди.

Турдиали Шарипов ўшанда, Фин қўлтиғи яқинида оғир ярлангач, Москвадаги госпиталда узоқ ётиб соғайганлигини, кейин Ўзбекистонга қайтганлигини, ҳозир истеъфодалигини, Келесда яшашини гапириб берди. Қодир ака ҳам иккиси ажралишгандан кейин кўрган-кечирганларидан сўзлади, ҳозирги иши, турмуши чакки эмаслиги, бироқ бундан 29 йил аввал ўша Прага яқинида ўқ еганда пайдо бўлган яраси яна очилиб, анча безовта қилаётганлигини собиқ комиссарига гапириб берди.

Бу орада аэровокзал диктори Наманганга учадиган самолётга пассажир чиқарилишини эълон қилиб қолди. Шарипов Наманганда яшайдиган ўғли ва набираларини кўргани кетаётганди. Дикторнинг эълонидан кейин қуролдош дўстлар хайрлашишди.

Самолётга чиқиш олдидан Т. Шарипов Қодир акага: «Энди албатта бориш—келиш қиламиз» деди, қўли енгил врач ошнолари борлигини, ўшаларга кўрсатиб, унга урушдан нохуш хотира бўлиб қолган ярани тузатишга ёрдам беришини айтди.

А. ЭГАМНАЗАРОВ.

СУРАТДА: Қодир Зокиров (чапда) собиқ комиссари Т. Шарипов билан.

Н. Островский номидаги Тошкент пионер ва ўқувчилар саройида Ғалаба кунига бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди. Пионер ва ўқувчилар ҳузурига запасдаги полковник, Улуғ Ватан уруши қатнашчиси Павел Васильевич Гришин ташриф буюрди. У ўқувчиларга жангчиларимизнинг Улуғ Ватан уруши йилларида кўрсатган жасорати ҳақида сўзлаб берди.

СУРАТДА: собиқ жангчи ёш дўстлари орасида.

Ҳ. Шодиев фотолари.

Тантаналарда қатнашиш учун

Пойтахтимиздаги «Юлдузлар сўнмайди» жанговар шон-шуҳрат клуби аъзолари ҳузурига Болтиқбўйи фронти ветеранларидан бир группаси меҳмон бўлиб келганига кўп вақт бўлгани йўқ. Улар совет жангчиларининг Улуғ Ватан уруши йилларида кўрсатган қаҳрамонона ишлари, эришган ғалабалари ҳақида сўзлаб беришган эди.

Азиз меҳмонлар ўз Ватанларига қайтиш чоғида Болтиқбўйининг душман асоратидан озод қилинганига 30 йил тўлиши муносабати билан ўтказиладиган тантаналарда қатнашиш учун ҳамшаҳарларим и з д а н бир группасини таклиф этган эдилар.

Собиқ ўзбек жангчиларидан 30 киши яқинда ана шу тантаналарда қатнашиш учун Болтиқбўйига жўнаб кетишди. Улар орасида «Строймеханизация» трести бирлашган ишчилар комитети раисининг ўринбосари Р. Нуриллаев, Алоқа институтининг доценти В. Яковлев, геолог М. Ривкин ва бошқалар бор.

•СОЛДАТ МАКТУБЛАРИ

Ҳамкасблар фахри

Редакциямиз шонли Ғалабамиз 29 йиллиги айёми кунларида Тошкентдан чақирилган, Ватан олдидаги муқаддас бурчини сидқидилдан ўтаётган солдатлардан кўплаб мактублар олиб турибдилар.

Уларда ҳамшаҳарларимизнинг буюк Ғалаба шарафига бошланган социалистик мусобақада актив иштирок этаётгани, сиёсий ва жанговар тайёргарликда, шунингдек, жамоат ишларида қўлга киритаётган муваффақиятлари ҳақида ҳикоя қилинади. Биз қуйида ана шу мактублардан баъзи бирларини сиз оқшомхонлар диққатига ҳавола қилаяпмиз.

Ўзбек йигити Аваз Убайдуллаев номини бўлинмада ҳурмат билан тилга олишади. Бундай эътиборга у ўзининг меҳнатсеварлиги, интизомлилиги, жанговар топшириқларни ўз вақтида аъло даражада адо этаётганлиги туфайли эришмоқда. У дилкаш, дўстларига қўлидан келган ёрдамини аямайди.

Биз у билан бир бўлинмада хизмат қилаяпмиз. У ҳарбий хизматга чақирилганга қадар Тошкентдаги 10-автомобиль ремонти заводида слесарь бўлиб ишлаган. Бу ерда ҳам ўз меҳнати билан коллектив эътиборини қозониб, илғор ишчилар сафидан ўрин олган эди.

Бобоси Убайдулла Исмоилов ҳозир 60 баҳорни кўрган бўлишига қарамасдан Аваз ишлаган шу заводда шоферлик қилаяпти. Ҳамкасблари уни эъзозлаб пенсияга кузатган эди. Лекин меҳнатга меҳр қўйган бу отахон уйда тинч ўтирмади. Кўп ўтмасдан ўзининг қадрдон корхонасига қайтди. Мана, 30 йилдан ошибдики, у машина рулида. Кишилар оғирини енгил, узоғини яқин қилиб келмоқда. Ветеран ишчи ўз ўғли Одилжон аканн ҳам заводда ишлашга даъват этди. Фарзанд ҳам ота ишончини шараф билан оқлади. У ҳозир ремонт корхонасининг илғор ишчиларидан бири ҳисобланади.

Бобо ва отаси изидан борган Авазжон ҳам ўзини қизғин меҳнат қучоғига урди. Илғорларга эргашди. Ҳозир ҳам заводдаги ҳамкасб дўстларидан тез-тез хат олиб туради. Улар ўз мактубларида яхши хизмат қилишини, Ватан олдидаги бурчини адо этиб бўлгандан кейин, албатта, заводга қайтишини сўрашди. У ҳамиша ўз постида сергак туриб, хизмат вазифасини аъло даражада бажармоқда. Ҳозир унинг хизмат дафтарчасида командирликнинг бир неча ташаккурномаси ёзилган.

Ғалаба куни шарафига бошланган социалистик мусобақада ғолиб чиққанлиги учун яқинда унинг кўксини яна бир мукофот «Совет Армияси аълочиси» кўкрак нишони безади. Шу билан бирга жанговар дўстлари А. Убайдуллаевни унинг солдатлик хаётида яна бир муҳим воқеа рўй берганлиги билан қизғин қутлашди. Чунки у ефрейтор унвонини олган эди.

Н. АБДУРАҲИМОВ.

Муносиб совға билан

Клуб зали байрам либосида. Солдатлар парад формасини кийишган ҳолда ўз ўринларини эгаллашмоқда. Тантанали мажлис бошланди. Бўлинма командири биринчи квартал плани қандай бажарилаётганлиги ҳақида ҳисобот берди. У илғор қурувчи солдатлар номини фахр билан тилга олди. Айниқса, тошкентлик қурувчи солдатлар Тоир Убайдуллаев, Сайфуддин Шамсуддинов, Абдулла Каримов номини айтилганда қарсаклар янграб кетади.

Ҳа, бу уч йигитнинг хизмат қилаётганига ҳам ҳали ярим йил бўлгани йўқ. Шунга қарамай, азаматларнинг шахсий карточкаларига бир неча ташаккурнома ва мукофотлар ёзилган.

Совет Армияси куни арафасида оддий солдат Тоир Убайдуллаевга аъло хизматлари ҳамда шахсий планларини 130—150 процентдан қилиб бажараётгани учун отпуска берилган эди.

Уларнинг шу кунлардаги асосий эътибори йиллик шахсий план топшириқларини муддатидан илгари — яъни қурувчилар байрами куни 13 августгача бажаришга қаратилган. Мақсад йўлида меҳнат беллашуви авж олдирилмоқда.

А. АЛИМОВ,
солдат.

ҲЕЧ КИМ, ҲЕЧ НАРСА УНУТИЛМАЙДИ

МАКТУБДА КЕЛГАН ХОК

Севастополь қиёфаси ҳозирги кунда таниб бўлмас даражада ўзгариб кетган. Янги кўчалар, муҳташам бинолар севастополликларнигина эмас, балки бу ерга меҳмон бўлиб келганларни ҳам севинтирмоқда. Шаҳардаги туб ўзгаришларни кўз ўнгимизга келтирганимизда ўтмишини ҳам ёддан чиқармаслигимиз керак. Улуғ Ватан уруши йилларидаги вайронгарчилик қаҳрамон шаҳар номини олган севастополликларнигина эмас, ҳамманинг ёдида.

Юрт бошига тушган мусибат барча қатори Севастополь шаҳри меҳнаткашларини ҳам оёққа турғазди. Улар мўътабар тупроғимизга хиёнаткорона бостириб кирган фашистларга қарши курашга отландилар. Адолатли кураш ғалаба билан тугади. Севастополь шаҳри ҳам душмандан озод қилинди. Шаҳарни озод қилишда севастополликлар билан бир қаторда ўзбекистонлик марду-майдонлар ҳам ёвга қарши кураш олиб бордилар. Шулардан айримлари жонажон Ватан, севимли халқимиз бахт-саодати йўлида ўз жонларини фидо қилишди.

Ана шу қаҳрамон шаҳар марказида қардошлик қабристони бор. Қабристонда тинчлик қўрғонининг жасур ҳимоячилари бўлган ҳалоскор жангчиларнинг шон-шуҳрати хурмати учун гранитдан улкан ғалаба монументи ўрнатилган. Ёдгорлик ёнидаги қабр тошларининг бирида тошкентлик, оққўрғонлик жангчиларнинг ҳам номлари бор.

Оққўрғондаги Улуғбек номли ўрта мактаб ўқитувчи ва ўқувчилар коллективи ана шу қаҳрамон шаҳарда ҳалок бўлган ўзбек жангчилари хотирасини абадийлаштириш мақсадида хайрли ишга қўл урдилар. Улар Севастополь шаҳар комсомол комитети билан алоқа боғлаб, қардошлик қабристонидан бир ҳовуч тупроқ юборишларини сўрашган эди. Севастополлик дўстлар мактаб маъмурияти илтимосини бажо келтиришди. Улар конвертда бир ҳовуч хок юборишди.

Яқинда мактабда Севастополь учун жон бериб, жон олган, қайноқ қони тўкилган ўзбек жангчилари хотирасига бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди. Уни мактаб партия ташкилоти секретари Абдураим Валиев очди. Сўнг хок солинган скатерт почтадан олиб келтирилди. Барча ҳалок бўлган жангчиларни эслаб, бир дақиқа сукут сақланди.

Йиғилишда қаҳрамон Севастополь шаҳрини фашистлардан озод қилишда актив қатнашган, Улуғ Ватан уруши ветерани Алексей Андреевич Марченко ўз хотираларини гапириб берди. Сўзга чиққан А. Юсупов, З. Рустамов ва бошқа ўртоқлар халқимизнинг урушдаги буюк ғалабаси ҳақида гапирдилар.

Ғ. ТОЖИБОЕВ,
А. МАЪДИЕВ.
Оққўрғон райони.

Ўзбекистонда Совет адабиёти кунлари

САЛОМ, ТОШКЕНТ!

Тошкент қадимдан меҳмондўстлиги билан шуҳрат қозонган. Бу гапнинг тўғрилигига кўп бор ишонч ҳосил қилганман. 1966 йил баҳорида шаҳарга офат ҳамла қилди. Даҳшатли зилзила туфайли кўплаб бинолар вайрон бўлди. Ўша пайтдаги учрашувлардан бири хотирамда ўрнашиб қолган. 7-8 балли зилзилага дош бера олмасдан йиқилган кўпгина эски бинолар устида нафасни бўғувчи чанг айланиб ётарди. Иккита кўча кесишган жойда бир чол ҳассага таяниб турарди. У баланд бўйли, тик қоматли эди. Унинг нуроний юзи ҳам диққатни жалб этарди: узун бурунли, тўғри ва чўзиқроқ яхли, юзларида ажинлар чуқур из қолдирган. Хира кўзларининг нигоҳи бир нуқтага қадалган. Фақатгина диққат билан қараган киши унинг нигоҳи тубидаги ташвиш ва ғамни пайқаб оларди. Чол ярим бузилган уйни ҳассаси билан кўрсатиб, деди.

— Сен мендан нега бу ерда узоқ туриб қолганим боисини сўрамоқчи бўляпсан шекилли? Мен бу уйда 50 йил яшадим. Яқиндагина ҳовлимизда қушчалар жаранглаб турарди. Энди эса, кўриб турибсан...

— Хафа бўлманг, отахон, — дедим уни юпатмоқчи бўлиб. — Бузилган уй ўрнига янгисини қуришади. У мустаҳкамроқ ва гўзалроқ бўлади.

Чол тўни устидан боғланган белбоғини шошилмасдан тўғрилади ва менга диққат билан тикилди.

— Ҳа, албатта қуришади, — деди у бамайлихотир. — Бунга ишончим комил. Совет ҳукумати ҳар ишга қодир. Аммо сен одамлар ва шаҳарлар бир-бирларидан қандай фарқланишини биласанми? — Мен бироз ўйланиб турдим. Чол эса мендан жавоб кутиб ўтирмай, босиқлик ва сиполик билан деди: — Шаҳарларни ҳар сафар кўрганда одамлар ўзларининг қариётганликларини пайқадилар. Шаҳарлар эса яшариб боради. Сен зилзиладан йиқилган деворлар устидаги чанг тўзонига қарама. Сен бошқа чангга қара. Қурилиш майдонлари устидаги тўзонни кўряпсанми? Зилзила ҳали давом этяпти, одамларимиз эса янги кварталлар қуришяпти. Бу кварталлардан қадимий Тошкентимиз янада яшаради.

Мен чолнинг содда ва доно сўзлари устида ўйланиб қолдим. Ҳа, бизнинг шаҳарларимиз, уларнинг ёш жиҳатидан энг қадимийлари ҳам совет кишиларининг меҳнати билан ўзгариб, йилдан-йилга яшариб бормоқда. Аммо чолнинг айтган гапларига тескари пропорционал бўлган бир ҳолат ҳам бор. Яъни, инсон ўзи севиб қолган шаҳарга узоқ айриликдан кейин келса, шаҳарнинг яшарганини кўриб, ўзи ҳам яшариб кетади.

Биз ҳар сафар меҳмондўст Тошкент ерига самолёт зиналаридан тушиб, қадам қўяр эканмиз ана шу қонуниятни яққол ҳис этамиз.

Менинг ҳаётдаги биринчи касбим — техник-мелиораторлик. Грек тилидан олинган «мелиоратор» сўзининг маъноси «яхшилаш» демакдир. Бир йил аввал Мирзачўл далаларида бўлиб, бир вақтлар кимсасиз ва тақир бу ерларнинг гигант мелиоратив ишлар туфайли гуллаган ўлкага айланганлигини ўз кўзим билан кўрдим. Бунда асосий мелиоратор — халқларимиз дўстлиги жаҳонда биринчи социалистик мамлакат ишчи ва деҳқонлари фарзандларининг дўстлиги бўлганлиги шубҳасиз. Совет Ўзбекистонининг ҳаётида бу дўстлик худди ойнада акс этгандек намоён бўлиб турибди. Улуғ Ватан уруши йилларида ўзбек фарзандлари бошқа миллат жангчилари— руслар, украинлар, белоруслар билан бир сафда туриб қаҳрамонона жанг қилдилар. Тошкент станциясидан ўша пайтда фронтга армия учун озиқ-овқат ортилган юзлаб эшелонлар жўнатилиб турди. Кўнгли очиқ тошкентликлар эса уруш туфайли бошпанасиз қолган минглаб оилани ўз бағриларига олдилар.

Тошкентда офат юз берганида эса барча Совет республикаларидан одамлар ёрдамга ошиқишди. Натижада қисқа вақт ичида бузилган биноларни тиклашгина эмас, Тошкентни янада гўзал ва навқирон қилиш имконияти туғилди. Бугунги кунда у янги Чилонзорнинг ранг-баранг чироқлари, боғларга бурканган кўчалари ва хиёбонлари, янги фабрика ва завод корпуслари, қурилаётган метрополитен станцияси билан кишиларни мафтун этади. Шу билан бирга у аввалгидай очиққўнгил ва меҳмондўст.

Май туфайли яшнаган тупроққа қадам қўяр эканман, чин қалбдан: «Салом, Тошкент!» дегим келади.

Генаддий СЕМЕНИХИН,
СССР Мудофаа Министрлигининг адабиёт бўйича мукофоти лауреати.

Димитро ПАВЛИЧКО

ЎЗБЕКЛАР—МЕНИНГ ДЎСТЛАРИМ

Совуқ чирсиллатган ерда бўлганман,
Жазирама иссиқ юртни кезганман.
У жойларда менинг кўп дўстларим бор,
Ўзбеклар элида бўлган эмасман.
Карпат дилбарини кўрганман бот-бот,
Қалин арчазорлар ҳамроҳим эди.
Ҳар ерда дўстларим, ўртоқларим бор
Барчаси қалбимдан рост сўзни дейди.
Лайлак келганида баҳор кечаси,
Какку қушларини тинглаганим бор.
Қанча қон-қардошлар дилимга ҳамроҳ
Лекин келмаганди ўзбек нафаси.
Ўзбекистон сари йўл олдим дадил,
Узоқ масофалар кўринди яқин.
Бу ерда дўстларга қучоғим очдим,
Иссиқ ҳароратдан қалбимда чақин.
Тошкент, Самарқандда ажойиб дўстлар
Мени қуршаб олди, жуда қувондим.
Тоза юраклари аён бўлганда,
Гуллар очилгандай ишқида ёндим.
Украин уфқига йўл олганимда,
Мендан сўрасалар ростин айтаман.
Ҳамма ўзбеклар ҳам менинг дўстларим,
Уларнинг меҳрини олиб қайтаман.

Тошкент.

СИБИРЬ ЭКСЛИБРИСИ

Томсклик рассом Владимир Марьиннинг 55 та иши Копенгагенда нашр этилган «Европа экслибрисининг библиографияси»га киритилди. Ёш график Европадаги энг яхши мастерлар тўғрисида ҳикоя қиладиган йиллик нашрда биринчи марта ўз асарлари билан қатнашмоқда.

Қадимий ва мураккаб санъат Сибирда яқиндан буён ривожлана бошлади. Бу санъат китобларни, кутубхоналарни, тематик адабиёт тўпламларини пропаганда қилишда катта аҳамиятга эга. Владимир Марьин газетада рассом бўлиб ишлайди. У экслибрисчилик билан қизиқади. Владимир Марьин 1971 йилдан бошлаб кичик ҳажмдаги графика билан шуғуллана бошлади. Эндиликда у 80 та расмнинг муаллифи. Владимир Марьин яқинда ўзининг юз йиллигини нишонлаган Сибирдаги биринчи китоб магазини учун экслибрис суратини бажарди. Марьин ҳозир Томск университетининг илмий кутубхонаси учун экслибрис суратлар устида ишламоқда.

Владимир Марьин Харьковда, Вильнюсда, Киевда бўлиб ўтган кўргазмаларнинг иштирокчиси. Унинг суратлари СССРнинг 50 йиллигига бағишланиб Братиславада ўтказилган кўргазмада ҳам намойиш қилинди.

(ТАСС).

«Тошкентгеология» трестида кон қидирувчи мутахассислар меҳнат қилишади. Контопарлар республикамиз территориясида кўплаб янги хазиналар маконини қидириб топишмоқда.

СУРАТДА: (чапдан ўнгга) —Олмалиқ геология қидирув партиясининг бош геологи Е. Р. Бутьева, қидирув участкасининг бошлиғи Миралим Аҳмедов, қидирув партиясининг бошлиғи Р. Д. Юсупов.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотоси.

Жаҳон ойнаси

АРАБ КИТОБЛАРИ ВИСТАВКАСИ

ЖАЗОИР. Жазоир пойтахтида араб китоблари виставкаси очилди. Виставкага Миср Араб Республикаси, Сурия, Ливан, Ироқ, Тунис, Марокаш ва Жазоир Халқ Демократик Республикасида нашр этилган китоблар қўйилган.

Олти минг экспонат орасида бадиий, сиёсий, иқтисодий адабиёт, араб халқларининг маданияти, санъати, тарихи масалаларига оид китоблар бор.

«СССР КУНЛАРИ»

ҒАРБИЙ БЕРЛИН. Бу ерда «СССР кунлари—74» тантанали равишда очилди. Бу кунлар Германия — Совет дўстлиги маҳаллий жамиятининг ва шаҳардаги бошқа бир қанча прогрессив ташкилотларнинг ташаббуси билан ўтказилмоқда. 11 майгача давом этадиган шу кунларни ўтказишда совет республикаларидан тўрттаси— РСФСР, Ўзбекистон, Латвия ва Литва вакиллари қатнашмоқда. Улар орасида жамоатчилик вакиллари, фан, маданият ва санъат арбоблари бор. Кунлар программасига жами 40 га яқин турли тадбир киритилди.

«ЭКСПО-74» ОЧИЛДИ

СПОКАН. Мамлакатнинг шимоли-ғарбидаги Вашингтон штатида жойлашган кичик Спокан шаҳрида халқаро «ЭКСПО—74» виставкаси очилди. Виставканинг «Эртанги куннинг тоза ва янги муҳити учун» деган шиори Совет Иттифоқи, Америка Қўшма Штатлари, Канада, Германия Федератив Республикаси, Япония, Австралия ва бошқа мамлакатларнинг экспозицияларида ёрқин, ҳар томонлама ва чуқур акс эттирилган. АҚШ президенти Р. Никсон виставкани расман очди.

Виставка очилиш арафасида журналистларга ва Америка жамоатчилигининг вакилларига кўрсатилганида улар «ЭКСПО — 74» даги совет павильонига жуда юқори баҳо бердилар.

«Ленин ва табиатни қўриқлаш» деб аталган бўлим совет экспозициясининг асосий бўлимидир. Бу ерда Лениннинг тинчлик ва ер ҳақидаги машҳур декретларидан нусхалар қўйилган. Тинчликсиз инсониятнинг ҳаёти ва ривожланиши учун қулай шароитлар яратиш тўғрисида сўз ҳам бўлиши мумкин эмас. Лениннинг ўлмас декретининг асосий аҳамияти мана шунда.

Атроф муҳитни қўриқлаш соҳасида халқаро ҳамкорликка бағишланган бўлим ҳам томошабинларнинг диққатини кўпроқ жалб этади. Бу ерда кўрсатилаётган кинофильмларда одам ҳаёти учун энг мақбул шарт-шароитлар яратиш учун кураш мавзуи кўтарилган.

Г. ШИШКИН.
ТАСС махсус мухбири.

Қардошларимиз байрами

9-МАЙ ЧЕХОСЛОВАКИЯ ХАЛҚЛАРИНИНГ МИЛЛИЙ БАЙРАМИ, МАМЛАКАТ ФАШИСТ БОСҚИНЧИЛАРИДАН ОЗОД ЭТИЛГАН КУН.

Социалистик Чехословакия ҳар йили минглаб туристларни ўз бағрига олади. Тарихий қасрлар ва архитектура ёдгорликлари билан танишувчи кишиларнинг сон-саноғи йўқ.

Республикада 2500 та мустаҳкам, нафис дид билан бунёд этилган қасрлар, салкам 40000 та меъморчилик ёдгорликлари қад кўтариб турибди. Бундан ташқари бу ерда 22000 дан зиёд кўл ва ҳовузлар, 130 га яқин тоғ кўллари мавжуд.

Чехословакия аҳолиси 15 миллион кишига яқин. Унинг территорияси эса 128 минг квадрат километрни ташкил этади. Қардошларимиз диёри ҳозирги кунда гуллаб яшнамоқда. Замонавий муҳташам бинолар қад кўтармоқда. Халқ социализм сари мустаҳкам одим ташламоқда.

Яқинда штатсиз фотомухбиримиз Ҳабибулла ШОДИЕВ бу ўлкада бўлиб республика ҳаётидан фотолавҳалар олиб қайтди. Қуйида унинг суратларидан бир нечтасини эътиборингизга ҳавола қиламиз.

СУРАТЛАРДА: Праганинг бугунги кўчаларидан бири: Копривнице шаҳридаги техника музейида намойиш этилаётган «Татра» маркали машинанинг 1901 йилги намунаси; Острава шаҳрида баҳор. Кишилар енгил-елпи кийина бошладилар, илиқ баҳор ёмғири дилларга ҳузур бахш этади.

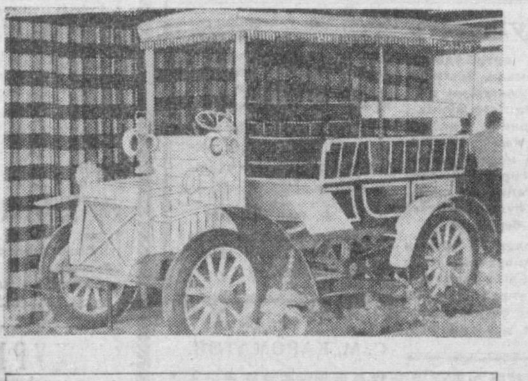

ФОТООБЪЕКТИВДА—
ЧЕХОСЛОВАКИЯ

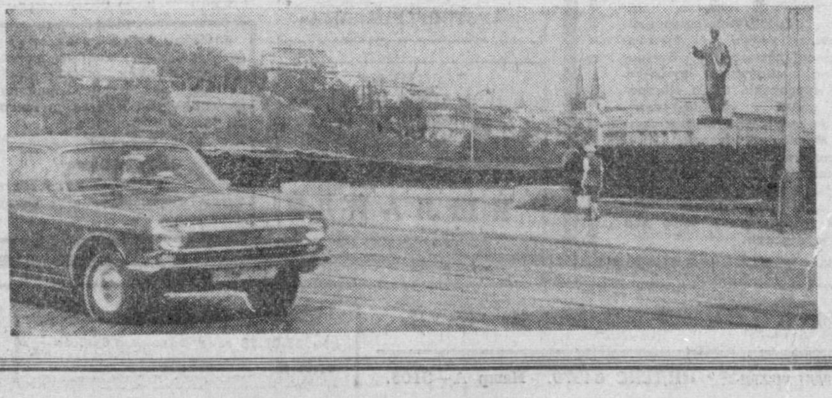

ЯНГИ ЖУРНАЛ

МОГАДИШО. Сомали пойтахтида мамлакат маданият академияси нашр этган «Кацаан» («Революция») деб аталган ижтимоий-сиёсий ва адабий журналнинг биринчи сони чиқди. Журнал Сомали халқининг янги жамият барпо этишда эришган ютуқларини, жаҳонда рўй бераётган энг муҳим воқеаларни ёритиши, шунингдек миллий адабиёт ва санъатни ривожлантиришда қўлга киритилган муваффақиятларни пропаганда қилиши лозим.

(ТАСС).

Абдулқосим ФИРДАВСИЙ

ШОҲНОМА

ПАРЧАЛАР

Ўн саккиз ўғлимдан тўлганди жаҳон,
Шулардан биттаси қолмиш бўл замон.
Шул бирин ҳам охир қўймасанг агар,
Дилимда аланга, эзилмиш жигар.
Аё шоҳ, гуноҳим нимадир гапир,
Бўлмаса баҳона қидирма, ахир.
Эй тождор, айлагил дардимга даво
Келтирмагил яна бошимга бало.
Тақдир мени шундай эзиб ташлади,
Дил ноумид, ғамдан кўзим ёшлади.
Ёшлигим ўтдию қолмади фарзанд,
Жаҳонда фарзанддан ўзга йўқ пайванд.
Ситамга ҳам чеку карона бордир,
Ҳар зулм, ҳар ишга баҳона бордир.
Қани келтир бордир қандай баҳонанг,
Тақдир-ку мен билан қилур қаттол жанг.
Мен бир темирчиман безарар, беғаш
Сен шоҳдан бошимга ёғар бу оташ.
Сен шоҳсан, бўлсангда аждаҳо пайкар,
Шоҳ бўлиши керак адолатпарвар.
Агар етти иқлим шоҳлигингда жам,
Нечун бизга қисмат фақат дарду ғам.
Энди ишларингдан менга бер ҳисоб,
Жаҳон ҳайратидан танг қолсин шу топ.
Магар ҳисобингдан бўлади маълум
Фарзандимдан нечук айладинг маҳрум.
Нечук фармон этдинг, «Илонлар есин,
Гуноҳсиз ўғиллар тоза миясин!»
Темирчи сўзига шоҳ қулоқ солди,
Бу сўзларни тинглаб ҳайратда қолди.
Қайтарилсин деди унга фарзанди,
Отага қўшилсин дилин пайванди.
Бу яхшилик билан муғомбир подшоҳ
Қилмоқ бўлди уни ўзига ҳамроҳ.
Сўнг Ковага қараб деди подшо:
«Қани, бу номага сен ҳам чек имзо!»
Ёрлиқни ўқигач Кова темирчи,
Кўздан ўт чақнаб ўртанди ичи.
Кексаларга деди: «Худо бехабар
Девга малай бўлиб қолибсиз аксар,
Аҳриман сўзига берибсиз дилни,
Дўзахга тўп-тўғри солибсиз йўлни.
Бу ёрлиққа исмим чекмасман асло,
Ҳеч қўрқув сололмас менга аждаҳо».
Ғазабдан қалт-қалт титрай бошлади,
Ёрлиқни йиртдию ерга ташлади.
Арзанда фарзанди ёнда икковлон,
Ғазаб билан чиқди кўчага шул он.
Аёнлар подшога айтиб офарин,
Дедилар: «Сендурсан, Султони замин,
Бошингдан ўтолмас жанг куни ҳатто
Фалак бўронлари, вале ажабо,
Нечун ҳузурингга қизишиб Кова,
Тенгдошлардек қилур хом сўз илова.
Сенга садоқатдан аҳд-паймонимиз —
Ёрлиқни топтади, куйди жонимиз,
Дил тўла адоват югура кетди,
Фарингга садоқат югура кетди.
Кўрмадик оламда бундай хунук иш,
Қотиб қолдик дилу жонда зўр ташвиш!»
Номдор подшо бериб буларга жавоб,
Деди: «бўлди менинг аҳволим ажаб,
Кова шу эшикдан кириши билан,
Овозин қулоғим туйиши билан,
Мен билан темирчи ўртасида шан —
Бир тоғ пайдо бўлди гўё темирдан.
Ура бошлаганда бошига муштин,
Кўчириб юборди нақ дилим ғиштин.
Билолмам не кечар бундан сўнг ҳолим,
Киши била олмас фалакнинг фолин».
Шоҳ олдидан Кова чиққани ҳамон
Ўраб олди уни бозор аламон.
У ҳамон ҳурушда фарёд деб борар,
Адолатга қўзғал, ҳар зот, деб борар.
Дош берар пешбандин олов кучига,
Юлдир боғлади найза учига.
Байроқни кўтариб юргани ҳамон,
Бозор жойдан чиқди фалакка тўзон.
Ўкириб темирчи дер: «Эй аламон,
Эй дилда яхшилик, кўнглида Яздон —
Бор киши Фаридун номини десун
Бош кўтариб, Заҳҳок шомини десун.
Фаридун қошига йиғилиб бир-бир,
Унинг соясидан топайлик ҳузур.
Қўзғалинг бу подшо асли аҳриман
Яратувчига у дилида душман!»
Тенгсиз ўша пешбанд, ўша чарм байроқ,
Ажратарди ким ёв, ким дўсту ўртоқ.
Баҳодир темирчи босар илгари,
Қўшин тўпланар мўр-малах сингари.
Фаридун йўлини билди тусмоллаб,
Ўшал томон қадам сурди жадаллаб.
Янги раҳбар томон келишди етиб,
Уни «ура» билан олишди кутиб,
Найза учидаги Кова пешбандин,
Шоҳ байроқ атади, ясатиб чандин,
Дебога ўради, зардан безатди,
Гавҳару олмосдан мунчоқ қадатди.
Тўлиқ ойдек балққан бу туғдан иқбол
Ва бахт бўлиб боқди шоҳга истиқбол.
Бир томон сариқ, кўк, қизил бир ёғи,
Шоҳ уни атамиш «Кова байроғи».
Бундан буёқ кимда тож киймоқ бахти,
Кимга насиб этса Каёний тахти,
Чатар бу байроққа анвойи гавҳар,
Дурру самин билан уни безатар.
Темирчи пешбанди— бу оддий байроқ,
Кундан кунга янги гавҳардан порлоқ,
Дебодан ялтираб, порлаб олтиндан,
Каёний юлдузи бўлди у чиндан.
Қоронғи кечалар мисоли хуршид,
Жаҳонга нур берар, кўнгилга умид
Яна кунлар ўтди истиқбол ниҳон,
Ҳеч кимга сирини сўйламас жаҳон.
Фаридун наздида бу янги олам,
Заҳҳок шоҳ зулмига қўзғалмиш боҳам.
Она ҳузурига келди бел боғлаб,
Каёний кулоҳин бошига чоғлаб.
Деди «Мен кетармен, кураш муддао,
Сенинг ишинг бўлсин туну кун дуо.
Жаҳон эгасидан бошқани унут,
Ҳар яхши ёмон кун унинг барин тут».
Она дили қону, кўзида ёши,
Шоҳ Яздон ёдида эгилди боши.
Тангрига дедиким: «Ўғлимни зинҳор,
Сенга топширдим, эй пок парвардигор.
Жонимни узоқ тут ҳавфу хатардан,
Дунёни поклагил аҳлсизлардан:»
Оламга овоза қилмайин, беун —
Юриш ҳозирлигин кўрар Фаридун
Фаридунда икки ака бор эди,
Иккисига бахту иқбол ёр эди.
Каёнуш улардан бирининг номи,
Бошқаси Пурмоя, шодликдур коми.
Фаридун уларга лаб очиб кушод,
Деди: «Хуррам бўлинг, баҳодирлар, шод.
Бизга саодатдан келмоқда дарак,
Улуғлик кулоҳин атамиш фалак.
Чорланг темирчилар келсин, билимдон,
Бизга ясаб берсин гурзийи гарон.
Акалар бу сўзни эшитган ҳамон,
Югурар темирчи растаси томон.
Ким энди жаҳонга шон солмоқ бўлди,
Фаридун тамонга йўл олмоқ бўлди.
Жаҳонгир қўлига олибон паргор,
Гурзи шаклин қилди тупроққа нигор.
Текис ерда расми бўлганди пайдо,
Ҳўкиз бошли гурзи, баҳайбат бало.
Темирчилар бериб қўлини қўлга,
Ботир буюртмасин солишар йўлга.
Келтирилди гурзи номдор қошига,
Порлаши дов солар кўк қуёшига,
Гурзи маъқул тушди, маҳкам ва зебо,
Туҳфа берди олтин, кумуш ва сарпо.
Уларга ваъдалар берди диловар,
Улуғлик, хуррамлик, фаровонлик зар.
Деди: «Аждаҳони тупроққа қувай,
Дилингиздан алам гардини ювай.
Яздон номин дилда қайтариб такрор,
Жаҳонда адолат этай барқарор.»

ФАРИДУННИНГ ЗАҲҲОККА ҚАРШИ ЖАНГГА ЧИҚИШИ.

Фаридун боши тиқ қуёшни чоғлар,
Ота қасди учун белини боғлар.
Хўрдод куни жангга отланиб шодон,
Бўлди нек фолила йўлига равон.
Қўшин билан тўлиб кетди даргоҳи,
Булутга етарди унинг боргоҳи.
Тоғдек филлар, сонсиз ҳўкиз ва туя,
Қўшин юкларини тортар от, бия.
Каёнуш, Пурмоя шоҳни ўрашиб,
Боришар, укадек хизмат сўрашиб.
Манзилдан манзилга кўчар елсифат,
Бошда қасос фикри, дилда адолат.
Чопа-чопа етди уларнинг оти,
Бир диёрки, унда Яздон ҳурмати.
Баланд жойга бориб тўхтатдилар от,
Улуғларга салом йўллаб шул заҳот.
Қаро тун чўкканда хуш насим елди,
Яхшилик тилаган бир киши келди.
Мушк таратиб келар бошдан оёғи,
Беҳишт ҳури каби гўзал ёноғи.
Ё хабарчи келмиш худди жаннатдан,
Хабардор этай деб ҳар синоатдан.
Шоҳ ёнига келди мисоли пари,
Яширин сир билган дил афсунгари.
Бандлар калитини топширмоқ учун,
Барча сирни очса кўрсатиб кучин.
Эзгу иши экан билди Фаридун,
Аҳриман вакили келмасди бу тун.
Юзида қизиллик, руҳ бўлди шодмон,
Танаси навқирон, давлат навқирон.
Дастурхон тузилсин, деди ёш подшо,
Катта—кичик аъён бўлди муҳайё.
Еб-ичиб қувонди, кайфи ҳам ортди,
Ҳорғинлик шоҳ раъйин уйқуга тортди.
Кўрдилар ҳалитдан Яздон унга ёр,
Кўрдилар Фаридун шоҳ бахти бедор.
Укалар уйқуси ўчиб турдилар,
Ёмонликни ўйлаб секин юрдилар.
Жойнинг бир томони Бурзкуҳ номли тоғ,
Иккови тоғ томон кетди дили доғ.
Тоғ этакда ётар ноз уйқуда шоҳ
Тун ярмидан оққан, кеча симсиёҳ.
Яқин келди ёвуз икки биродар,
Ҳеч ким топмас эди булардан хабар.
Тоғдан қўпоришди катта бир харсанг,
Шоҳ бошин янчмоқчи бу икки лаванг.
Қулатдилар шоҳни мўлжалга олиб,
Бутун тоғ-дарага ғул-ғула солиб.
Энди шоҳни ўлган ҳисоб этдилар,
Мажақ-мажақ бўлган ҳисоб этдилар.
Қасир-қусиридан шоҳ бўлди бедор,
Ўзин сақлаб қолди пок парвардигор.
Афсун билан ул тош ўз жойин олди.
Юмалаб тушмади ёпишиб қолди.
Акалар тушунди бунга худо ёр,
Энди қанча қилма, бариси бекор.
Фаридун дашномдан тийиб тилини,
Йўлга ҳозирланди боғлаб белини.
Сипоҳни суришди, олдинда Кова,
Илгари юришди, олдинда Кова.
Баландда ҳилпирар Ковиён ялов,
Шоҳона ҳумоюн нурафшон ялов.
Арвандруд томонга мардона қараб,
Ташлади шиддатли қадам тожталаб.
Паҳлавий сўз сенга бўлса гар дудмол,
Арвандни арабча— Дожла дея қол.
Бу озод шоҳ Дожла қирғоғидан тез
Боғдодга от суриб етади шу кез.
Арванд қирғоғига етгани ҳангом
Дарёчиларга у йўллади салом.
Арабча «барчани ишга сол» деди,
Қолмасин битта ҳам кема, сол деди.
Ҳаммасини суриб келиб қирғоққа,
Барчани ўтказинг нариги ёққа!»
Дарёбон бу сўзга қулоқ илмади,
Шаҳаншоҳ сўзига парво қилмади.
Жавоб бериб деди: «менга пинҳона
Шундай фармон келиб етган шоҳона:
«Менинг муҳрим билан келмаса фармон,
Бундан сурилмасин кема ҳеч қачон!»
Фаридун ғазабдан ботди ғарқ терга,
Ваҳший дарё ваҳм сололмас эрга.
Шоҳона бел боғлаб, яроғин осди,
Шер сиёқ отига қамчини босди.
Сардори кетидан барча лашкари,
Ўзинг сувга урди ҳамма яксари.
Отлар бўронидан дарё ҳам тошиб,
Сув гоҳ от боши, гоҳ эгардан ошиб.
Ўқдай кетар отлар сувга тегмас ёл,
Отлардан ҳам тезроқ учади ҳаёл.
Қирғоққа чиқишди, қуритиб ҳўлни,
Байтул муқаддасга буришди йўлни.
Паҳлавийда этсанг изоҳотини:
Дижхухт дейишарди унинг отини.
Араблар муқаддас уй дерлар уни,
Заҳҳок қурган эди аслида буни.
Чўл босиб шаҳарга яқин келдилар,
Зафар истаб мисли чақин келдилар.
Бир мил жойдан ташлаб Фаридун нигоҳ,
Шаҳар ўртасида сарой кўрди шоҳ.
Айвони пештоқи Кайвондан баланд,
Гўёки қилмоқчи юлдузларни банд.
Осмонда муштарий каби нур сочар,
Орому, шодликлар йўлини очар.
Шоҳ билди аждаҳо саройи шунда,
Улуғлик тожутахт чиройи шунда.
Дўстларига деди «Қаро тупроқдан
Шундай дангиллама уй қурган экан.
Қўрқаменки унинг бирла бу жаҳон,
Бирор сирни сақлар, айлабон ниҳон.
Демак бунда турмай жанг қилмоқ керак
Зуд бориб ёв ҳолин танг қилмоқ керак!»
Шундай деб қўлини гурзига урди,
Жилов қўйиб отин тез йўлга бурди.
Саройбонлар ҳайрон бу қандай ялов,
Бирдан пайдо бўлди гўё зўр олов.
Гурзиси зарбидан қиёмат қўпти,
Қанчаки, соқчи бор, бари ер ўпди.
Ёш подшо от билан кирди саройга,
Дунё кўрмаган эр етди бу жойга.
Эшикда соқчидан ҳеч ким қолмади,
Шукрдан Фаридун тили топмади.

ФАРИДУННИНГ ЖАМШИД СИНГИЛЛАРИГА ДУЧ КЕЛИШИ.

Заҳҳок қурган мудҳиш сеҳрли тилсим
Осмонга бўй чўзиб турар эди жим.
Яздон номи унда этилмасди ёд,
Фаридун этди бу қасрни барбод.
Бирор ким шоҳ йўлин тўсмоқ бўлган чоқ,
Ҳўкиз бош гурзи-ла айларди пачоқ.
Сеҳргарлар тўлиқ эди саройда,
Нарра девлар қуюқ эди бу жойда.
Оғир гурзи билан бошларин эзди,
Жодугар тахтига оёғин чўзди.
Заҳҳок шоҳ тахтига қўйганида пой,
Каёний тож истаб тепгани бу жой.
Заҳҳокдан бўш эди, нишони аждар
Кўринмасди, ҳар ён ташларди назар.
Унинг хобгоҳидан чиқди икки қиз
Кўзлари симсиёҳ, офтоб эди юз.
Қизлар танасини ювдириб аввал,
Сўнг бердилар хира руҳига сайқал.
Уларга ҳақ йўлин намоён этди,
Сеҳру жоду йўлин қатағон этди.
Уларни ўстирган эди бутпараст,
Доим саросима мисоли бадмаст.

(Давоми бор).

(Боши газетанинг 94, 95-сонларида).

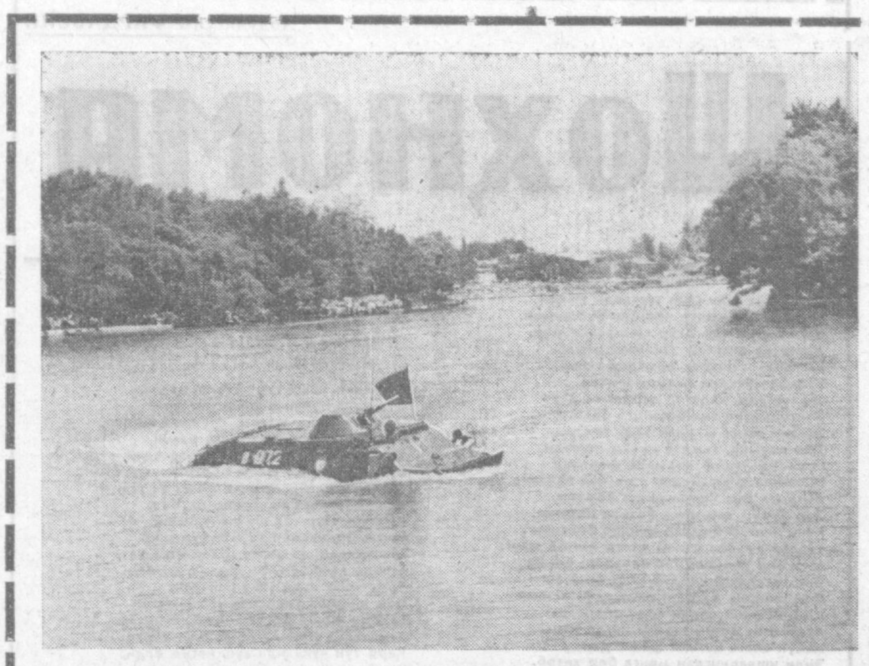

Баҳодир армиямизни шарафлаймиз

«Ғалаба» маданият ва истироҳат боғининг марказий хиёбонининг икки томони бўйлаб Улуғ Ватан уруши йилларида жасорат намуналарини кўрсатган Совет Иттифоқи Қаҳрамонларининг портретлари қўйилган. Ана шу қаҳрамонлар шуҳратини эъзозлаб, хиёбон бўйлаб парад ўтиб бормоқда. Пионерлар, комсомоллар, чавандоз будённийчилар, оҳиста гуриллаб бораётган бронетранспортёрлар ўтиб бормоқда. Душманга даҳшат солган ана шундай машиналардан бирини шоир Туроб Тўланинг шеърларидаги қаҳрамонлар— Ҳайдар ва Ваня бошқариб боришмоқда. Улар эртага 9 май куни оромгоҳда ўтказиладиган театрлаштирилган томошанинг репитициясини ўтказишмоқда.

Ана шу боғга Тошкент шаҳрининг ўн минглаб меҳнаткашлари таклиф қилинган. Уларга байрам шодиёнасини намойиш этиш мақсадида махсус театрлаштирилган томоша тайёрланди. Кейинги кунларда ана шу томошанинг оммавий репетициялари ўтказилди. Бундай байрам ана шу боғда бир неча йилдан буён анъанага айланиб қолди. Байрам номи «Ер юзида тинчлиқ, бахт-саодат учун» деб аталади. Байрам Тошкент шаҳар партия комитети, Туркистон Ҳарбий Округи, Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг маданият бошқармаси ташаббуси билан ўтказилмоқда.

...Парад маросими тугади. Уни Тошкентдаги В. И. Ленин номли олий умумқўшин командирлар билим юрти курсантлари бажардилар. Шундан кейин томошабинлар диққатига баҳодир Совет армиямизнинг босиб ўтган жанговар йўлини акс эттирувчи турли лавҳалар ҳавола қилинади. Улар Совет ҳокимиятини мустаҳкамлаш йилларида бир-бири билан акаукадек дўст бўлиб кетган Ҳайдар ва Ваняning ёрқин образларини кўришга муяссар бўладилар. Улар гражданлар урушининг машаққатларини, вайронага айланган хўжаликларини қайта тиклаш, янги ҳаётни қуриш учун олиб борилган курашларнинг мардона дамларини бирга бошларидан кечирадилар. Болаларни уларнинг муштипар ва меҳрибон онаси ардоқлаб турибди. Бу манзара мамлакатимизда рус, ўзбек ва бошқа халқларнинг мустаҳкам дўстлигининг ёрқин намунасидир.

Мана оналар фарзандларини фронтга кузатишяпти. Улар фарзандларининг ғалабага эришгунча қаҳрамона жанг қила олишларига ишонадилар. Аскарлик қасамёдини қабул қилган ёш йигитлар, комсомоллар Ватан ва меҳрибон онанинг талабини шараф билан адо этдилар. Саҳнада, ўрмон манзараси намоён бўлади. Унда уруш йилларида ижро этилган ғалаба вальсининг энг ҳаяжонли оҳанглари янграйди. Байрам вальсида ҳарбий гимнастёркаларини ечишга улгурмаган солдатлар ва қизлар рақсга тушадилар.

Баҳодир армиямиз шонли саҳифаларини варақлар эканмиз, унинг баҳодирликлар билан тўлган шон-шуҳратининг гувоҳи бўламиз. Жангларда жасорат кўрсатган оталаримизнинг чақириғи, жасорати ҳозирги пайтда тинч йилларда хизмат қилаётган жангчиларни ҳам ҳушёрлик сари чорлаяпти. Муносиб ворислар оталар изидан бориб, уларнинг анъаналарини садоқат билан давом эттирмоқдалар. Ватанни кўз қорачиғидек сақлашда куч ва қудратларини аямаётирлар.

...Кўл узра сигнал ракетаси порлайди. Ҳужум бошланади! Артиллерия отишувидан сўнг Қизил байроқли қайиқлар душман эгаллаб турган қирғоққа ҳужумга ўтадилар. Уларга бронетранспортёрлар мадад бериб туради. Жанг қизғин боради. Ниҳоят душман парчаланади.

Репитиция тамом бўлди. Бу томоша сценаристи ва постановкачиси В. Д. Болотин беҳад ҳурсанд.

—Эртанги томоша учун,— дейди у,—ҳамма нарса муҳайё. Туркистон Ҳарбий Округи ашула ва рақс ансамбли коллективи, Тошкентдаги В. И. Ленин номли олий умумқўшин командирлар билим юрти курсантлари, олий чавандозлик мактаби ўқувчилари, Киров райони пионерлари ва комсомоллари, бош ролларни ижро этишда қатнашувчи санъаткорлар — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар С. Ю. Сотиболдиева, Л. С. Мельникова, В. А. Руснов, Н. А. Мягкова, артистлардан В. С. Павленко, М. Азимов, В. В. Никитин, Г. В. Канатьева ва бошқалар ишимизга яқиндан ёрдам бердилар.

«Ғалаба» боғи коллективи ҳурматли тошкентликларни эртага соат 11 да бошланадиган театрлаштирилган томошага таклиф қилади.

СУРАТДА: бронетранспортёр ҳужумда.

Спорт

● „Пахтакор“нинг рақиблари

„ШАХТЁР“ (Донецк)

Эртага «Пахтакор» мамлакат биринчилигининг навбатдаги турида Донецк шаҳрининг «Шахтёр» командаси билан куч синашади. Бу команда 1935 йил ташкил этилган. Машҳур донецклик шахтёр Алексей Стахановнинг шарафига коллективга «Стахановец» номи берилган эди. Донецк футболчиларининг майкаларида «Шахтёр» эмблемаси 1947 йили пайдо бўлди. Working Кончилар айрим танаффуслар билан 1938 йилдан бери олий лигада ўйнаб келишмоқда. Команданинг энг юқори натижаси 1951 йилга тўғри келади. Шу йили «Шахтёр» мамлакат чемпионатининг бронза медалларига сазовор бўлган. Энг муваффақиятсиз қатнашган йили — 1949 йил. Шу йили кончилар 18-ўринни эгаллашган.

Донбасс футболчилари 1961 йили СССР Кубогини қўлга киритдилар. 1962 йилда эса ана шу муваффақиятни яна такрорладилар. Орадан бир йил ўтгач кончилар фахрли биллур соврин учун финал ўйинда иштирок этишди.

Команда 1967 ва 1969 йилларда дублёрлар состави учун таъсис этилган совринга, 1959 йилда «Адолатли ўйин учун» совринига сазовор бўлган.

Мазкур клуб учун мамлакат биринчиликларида энг кўп учрашув ўтказган футболчи В. Сальков ҳисобланади. — 235 учрашув. «Шахтёр»нинг энг кўп тўп киритган ўйинчиси Ю. Ананченко — 40 тўп. Бир мавсумда энг кўп тўп киритган футболчиси А. Пономарев — 15 тўп.

Команда бошлиғи — спорт мастери В. Сальков, катта тренер— спорт мастери Ю. Захаров, тренер — спорт мастери В. Онисько.

Ўтган мавсумда кончилар узоқ вақт пешқадамлар сафида боришди. Аммо қатор мағлубиятлардан сўнг чемпионатни олтинчи ўринда тугаллашди.

Бу йилги чемпионатни ҳам «Шахтёр» муваффақиятсиз бошлади. Аввалига у «Спартак» билан 0:0 ҳисобида дуранг ўйнади, сўнгра Киевда маҳаллий динамочиларга 0:1 ҳисобида ютқазиб қўйди. Шундан сўнг «Заря» билан яна 0:0 ҳисобида ўйнади. Фақат тўртинчи турдагина кончилар рақиблари дарвозасига дастлабки икки тўпни киритиб, «Черноморец» устидан 2:1 ҳисобида ғалаба қозонишди. Бу тўпларни одессаликлар дарвозасига В. Старухин ва Ю. Дудинский киритишди.

«Пахтакор» билан бўлган ўйинларда Донецк футболчилари 11 марта ғалаба қозонишган, беш марта ютқазишган. 6 учрашув дуранг натижа билан тугаган. Тўплар нисбати — 21:33.

⊙ «КЕНТАВР» КЛУБИ АЪЗОЛАРИНИНГ ПОЙГАСИ

Чирчиқ—Тошкент маршрути бўйлаб

Ҳаваскор югурувчилар клубининг аъзолари уюштирган биринчи енгил атлетика пойгаси ҳам худди шу Чирчиқ — Тошкент маршрути бўйлаб ўтказилган эди. Марафон масофасига яқин бўлган бу оралиқни югурувчилар бир босқичда босиб ўтадилар. Масофанинг бошидан охиригача ҳамма бир бутун группа бўлиб югуради. Шунинг учун «Тошкент оқшоми» газетаси таъсис этган соврин клубга топширилади.

Бу йилги анъанавий Чирчиқ — Тошкент маршрути бўйлаб 30 километрли пойгага 9 май куни старт берилади. Чирчиқда бўладиган қисқа митингдан сўнг, ҳаваскор югурувчилар клубининг аъзолари ҳалок бўлган жангчилар ҳайкали ёнига гуллар қўйишади. Эрталаб соат 8 да эса қайта Тошкентга йўл оладилар. Финиш —соат 10 дан 45 минут ўтганда «Меҳнат» стадионида бўлади. Ана шу масофага югуриш истагини билдирганлар бу сафар жуда кўп бўлди. Улардан энг чиниққанларигина танлаб олинди. Шундай бўлса ҳам аввалги пойгада 19 киши иштирок этган бўлса, дастлабки ҳисобларга қараганда бу сафар пойгада 43 киши қатнашади.

Ҳаваскор югурувчилар учун мазкур трасса ниҳоятда узоқ масофаларга югуриш учун ўзига хос имтиҳон ва йўлланма вазифасини ўтайди. Ана шу пойгадан бир неча кун ўтгач биз Тошкент — Фрунзе — Олмаота — Медео маршрути бўйлаб енгил атлетика пойгасини ташкил этмоқчимиз. Бу пойга Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигига бағишланади.

А. СВЕРДЛИН,
ТҲЮК президенти.

МОСКВА. Пойтахтдаги илғор корхоналардан бири — Ленин орденли озиқ-овқат комбинатида тайёрланган маҳсулотларни харидорлар яхши билишади. Бу ерда ишлаб чиқарилган озиқ-овқатлар ҳамиша сифатли ва мазали. Яқинда корхонада яна бир янги маҳсулот — торт ва кекслар тайёрлаш учун махсус аралашма ишлаб чиқариш ўзлаштирилди.

СУРАТДА: завод лабораторияси инженери Галина Дмитрова янги маҳсулот билан.

В. Кунов фотоси.
(ТАСС).

ШИМОЛИЙ ҚУТБДА

«Шимолий қутб-21» илмий станцияси ўрнашган сузувчи музликда олтита АН-22 самолёти бўлди. Бу самолётлар илмий ускуналар ва кишиларнинг бир қисмини олиб қайтди.

Неча йиллардан бери совет олимларига яхши хизмат қилиб келган музлик ёрила бошлагач, шундай мураккаб учиш зарурати туғилди.

Ҳозир музликда қутбчиларнинг кичик бир гуруҳи қолди. Улар халқаро «Полэкс» программаси бўйича тадқиқотларни давом эттирмоқдалар. Шу программа бажарилиб бўлиши билан авиаторлар олимларни қитъага етказиб келтирадилар.

Бошқа бир «Север-74» юксак кенглик экспедицияси илмий кузатишларни тамомила бажариб бўлди. Совет олимлари кўчма музликни ташлаб кетдилар.

(ТАСС).

⊙ ШУНАҚАСИ ҲАМ БЎЛАДИ

ҚУЁНЛАР ҲУЖУМИ

Бир вақтлар Австралияда юз берганидек, кўринишидан чиройли ва беозор кемирувчиларнинг ҳужумидан Сицилия қирғоқлари яқинидаги Устика ороли аҳолиси қийин аҳволда қолди. 8 квадрат километр территорияда 1084 киши ва юз минг қуён яшайди. Аммо бу ўзаро «тинчтотув» яшаш аҳолига қимматга тушмоқда. Қуёнлар экинларни ва яйловларни ишдан чиқармоқда. Қишлоқ хўжалигининг ниҳоятда чиқимдор бўлиб қолганлигидан 200 киши оролдан кўчиб кетди.

Қуёнларнинг бир қисмини ушлаш ва Сицилияга жўнатишга қарор қилинди.

ВУЛҚОН УЙҒОНДИ

Петропавловск-Камчатский. Ключевский вулқони етти йиллик танаффусдан сўнг уйғонди. Денгиз юзидан 4750 метр кўтарилган шу баҳайбат вулқоннинг чўққи кратери бир меъёрда отила бошлади. Газ ва кул салласи орасидан кратердан учиб чиқаётган катта-катта жинс бўлаклари — чўғ ҳолидаги «бомбалар» кўриниб турибди.

Самолётга тушиб вулқонни айланиб учган вулқоншунослар «бомбалар» отилиши натижасида кратер деворлари ўзгарганлигини қайд этдилар.

● *Сўнгги пушаймон — ўзингга душман*

Сир фош бўлди

Олой бозоридаги 37— «Ташхозкультторг» магазини харидорлар билан гавжум. Биров радиоприёмник бошқаси телевизор ёки магнитофон сотиб олмоқда. Сотувчиларнинг қўли-қўлига тегмайди. Сотувчи А. Абдусаматовнинг ҳаракатини зимдан кузатиб турган киши ажабланмай қолмасди. У сотилган буюмлардан тушаётган пулни шошмасдан санарди-да, «Хуш кўрдик, тўғри экан, келиб туринг ёки ҳозир қайтимингизни бераман», деб ўзини гўлликка соларди. Бир харидор билан ишни тамомламай, бошқасига мурожаат қилиб: «Сизга қайсиниси керак эди», дерди.

Куйбишев район ОБХССининг инспектори, милиция лейтенанти Г. Гиришкевич харидорнинг ҳамёнига қўл ураётган сотувчи ҳаракатларини обдон кузатиб турди-да, унинг ёнига келди.

—Нега пулни ортиқ олдингиз? — деди.

—Қачон, кимдан, нега ишга аралашасиз? Сиз ким бўпсиз? —деди сотувчи кўзини лўқ қилиб.

—Намунча қўпол бўлмасангиз? Қани, харидор бу ёққа келинг-чи. Пулларингизни санаңг, назаримда камроқ, — деди шошмасдан.

Сотувчининг фиғони бадтарроқ ортиб ўдағайлади. Бўлмади, милиция ходими ҳужжатини кўрсатгач, фирибгар қўлидаги пулларни қаёққа қўйишни ҳам билмай, эсанкираб қолди. Текширишда йигирма сўм зиёд пул олинганлиги аниқланди ва пул эгасига қайтариб берилди.

Харидорлар ҳақига хиёнат қилувчи мана шунақа айрим савдо ходимлари учраб турибди. Улар совет сотувчиси деган номга доғ тушириб, бошқа соф виждонли сотувчиларни уялтириб қўймоқдалар. Лекин бундайларнинг барибир сири тезда фош этилиб, қўлга туширилмоқда. А. Абдусаматов яқинда район халқ суди олдида жавоб беради ва қилмишига яраша жазо олади.

Р. РАИМБЕКОВ,
Куйбишев район ички ишлар бўлими милиция майори.

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

Бугун ва эртага "зангори экран"да

8 МАЙ — ЧОРШАНБА

Биринчи программа. Тошкент кўрсатади. Узбек тилида: 18.10 Болалар учун. «Юлдузча» телевизион журнали 18.40 Миллионлар ленинча университети. 18.55 Бир актёр театри. Эркин Воҳидов. «Останкино минорасидаги ўйлар» **Рус тилида:** 19.25 «Ахборот» информацион программаси. 20.35 «Ўзбекистон чорвадори» программаси. 21.05 Самарқанд область бадиий ҳаваскорлик коллективларининг концерти. 21.55 Кўрсатувлар программаси. **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт» информацион программаси. 22.30 Рангли телевидение. Хоккей бўйича СССР кубоги. Финал «Сокольники» спорт залидан олиб кўрсатилади.

Иккинчи программа. Москва кўрсатади. 17.40 «Фан оламида». 18.10 «Афсонавий кишилар». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 19.10 Янгиликлар. 19.20 Рангли телевидение. Болалар учун. «Почтальон ва почта». 19.45 СССР Фанлар Академиясининг мухбир-аъзоси В. Г. Афанасьев телетомошабинлар саволларига жавоб беради.

Учинчи программа. 19.00 дан Тошкент кўрсатади.

9 МАЙ — ПАЙШАНБА
ҒАЛАБА БАЙРАМИ

Биринчи программа. Тошкент кўрсатади. 9.25 Кўрсатувлар программаси. 9.30 «Старшеклассник» программаси (рус тилида). 10.10 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Мардлик-мангулик». Ғалаба кунига бағишланган кўрсатув (ўзбек тилида). **Москва кўрсатади.** 11.00 Кўрсатувлар программаси. 11.05 Янгиликлар. 11.10 Рангли телевидение. Эрталабки гимнастика машғулотлари. 11.25 Рангли телевидение. «Светлячок». Мультфильм. 11.40 «Қон билан ёзилган сатрлар». 12.10 БУГУН — ҒАЛАБА КУНИ. СССР Мудофаа Министрининг ўринбосари, Ҳаво мудофааси қўшинлари Бош қўмондони, Совет Иттифоқи маршали П. Ф. Батицкийнинг чиқиши. 12.25 Рангли телевидение. «Чақирилмаган меҳмон». Бадиий фильм. 14.00 Рангли телевидение. Пойтахт санъат усталари — Совет Армияси жангчиларига. Совет Армияси Марказий театридан олиб кўрсатилади. **Тошкент кўрсатади.** 16.00 Кўрсатувлар программаси. 16.10 Ўқувчилар учун. Концерт (ўзбек тилида). 16.40 «Сапун-гора ҳақида афсона». Телевизион ҳужжатли фильм. 17.00 Рангли телевидение. Футбол бўйича СССР чемпионати. **«Пахтакор» — «Шахтёр»** (Донецк). Марказий «Пахтакор» стадионидан олиб кўрсатилади. Танаффус вақтида «Ахборот» информацион программаси (рус тилида). **Москва кўрсатади.** 19.00 Футбол бўйича СССР чемпионати. **«Арарат»** (Ереван) —**«Динамо»** (Москва). Еревандан олиб кўрсатилади. **Тошкент кўрсатади. Узбек тилида:** 20.45 «Ахборот» информацион программаси. 21.00 «Замондошларимиз — қаҳрамонларимиз». Кўрсатувни ёзувчи Назир Сафаров олиб боради. **Москва кўрсатади. 21.50 Фашизмга қарши курашда ҳалок бўлганларнинг порлоқ хотирасига бағишланган бир минутлик сукунат.** 22.10 «Вақт» информацион программаси. **Тошкент кўрсатади.** 22.40 «Ёрқин ҳаёт». Ғалаба кунига бағишланган махсус сон (ўзбек тилида).

Иккинчи программа. Москва кўрсатади. 16.00 Рангли телевидение. «Жасорат давом этади». Меҳнат ва уруш қаҳрамонлари билан учрашув. СССР Қуролли Кучлари Марказий музейидан олиб кўрсатилади. 17.20 А. Скрябин. Фортепьяно ва оркестр учун ёзилган концерт. 17.45 Рангли телевидение. «Ҳалоскорлик». Киноэпопея. 5-серия. «Сўнгги ҳужум». **Тошкент кўрсатади.** 19.00 **Бугун— ғалаба байрами** (рус тилида). 20.00 Ҳужжатли фильмлар экрани (ўзбек тилида). **Москва кўрсатади.** 20.45 «Жанговар қуролдошларимиз». Киноконцерт. 21.50 **Фашизмга қарши курашда ҳалок бўлганларнинг порлоқ хотирасига бағишланган бир минутлик сукунат. Тошкент кўрсатади.** 22.10 «Қаҳрамонлар қайта учрашадилар». Телевизион ҳужжатли фильм (рус тилида). **Москва кўрсатади.** 22.40 Рангли телевидение. «Буни унутиб бўлмайди». Жанговар йиллар қўшиқлари. 00.55 Кўрсатувлар программаси.

Учинчи программа. 19.00 дан Тошкент кўрсатади.

Реклама ва эълонлар

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 8|V да **Севги ва қилич,** 9|V да **Доктор Айболит** (кундузи), **Рус кишилари** (кечқурун), 10|V да **Этик кийган мушук** (кундузи), **Травиата** (кечқурун).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 8|V да **Бой ила хизматчи,** 9|V да **Парвона** (кундузи), **Комиссия** (кечқурун), 10|V да **Оқшомдан тушгача.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 8|V да **Тошболта ошиқ,** 9|V да **Кумуш тўй** (12.00), **Концерт** (16.00).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Москва шаҳридаги «ПОИСК» ЦИРК АРТИСТЛАРИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ.**

Кино

8 МАЙДА

ҚИШКИ БИНОДА

Италияликларнинг Россиядаги ғалати саргузаштлари — «СПУТНИК» (тоқ соатларда). С. РАҲИМОВ номли, НАВОИЙ номли, ҲАМЗА номли (кечқурун).

Тинч океанда ҳам... — Ғ. ҒУЛОМ номли (кечқурун).

Шодлик ва жасорат билан — «ВОСТОК», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

Қайнона — «СПУТНИК» (жуфт соатларда). «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

Орзунинг ушалиши — «ЧАЙКА», «МОСКВА» (кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

Орзунинг ушалиши — «ФЕСТИВАЛЬ».

Қайнона — «ХИВА».

9 МАЙДА

ҚИШКИ БИНОДА

Италияликларнинг Россиядаги ғалати саргузаштлари — «КЎКЧА», ҲАМЗА номли, С. РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (жуфт соатларда), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Орзунинг ушалиши — «ЧАЙКА», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Бу кишига девор писандмас — НАВОИЙ номли, **«ВОСТОК»,** (кундуз ва кечқурун).

Тинч океанда ҳам...— Ғ. ҒУЛОМ номли (кундуз ва кечқурун).

Доктор Ивенс сукутда — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

Орзунинг ушалиши — «ФЕСТИВАЛЬ».

Қайнона — «ХИВА».

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳунар-техника таълими Давлат комитетининг

11-ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1974—1975 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ — тақсимот қурилмалари бўйича электромонтёрлар, электр ускуналарини тузатиш бўйича электромонтёрлар, саноат ускуналарининг эксплуатацияси ва ремонти бўйича электромонтёрлар, электрослесарлар, кучли ва ёритиш ускуналари бўйича электромонтёрлар, ювелир монтировкачилар мутахассисликлари бўйича юқори малакали ишчилар тайёрлайди.

ЎҚИШ МУДДАТИ — БИР ВА ИККИ ЙИЛ.

Машғулотлар — 1 сентябрдан бошланади.

8—10 синф ҳажмида маълумотга эга бўлган 15 ва ундан катта ёшдаги йигит-қизлар қабул қилинади.

Ўрта маълумотли ўқувчиларга ҳар ойда 30 сўмдан стипендия берилади.

8-синф ҳажмида маълумотга эга бўлган ўқувчилар давлат таъминотида бўладилар.

Ўқиш даври — меҳнат стажига қўшилади.

МАШҒУЛОТЛАР ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Билим юртида бадиий ҳаваскорлик тўгараклари ва спорт секциялари мавжуд.

Кирувчилар: ариза, маълумоти ва туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳномалар, турар жойидан справка, 3x4 см. катталикдаги 6 дона фотосурат топширадилар.

Ҳужжатлар якшанбадан ташқари ҳар куни эрталаб соат 9 дан 17 гача қабул қилинади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Физкультурная кўчаси, 8-уй (3, 18, 45, 50, 54-автобуслар, 2, 6, 14, 13, 15, 16-троллейбуслар, 7, 9, 11, 14, 24-трамвайларнинг «Тўқимачилик комбинати» бекати).

ТОШКЕНТ ШАҲРИДА
АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ ВА
ИНФОРМАЦИЯ БЮРОСИ

ИШЛАБ ТУРИБДИ

БЮРО ТОШКЕНТ ШАҲРИДА КОРХОНАЛАР, ҚУРИЛИШЛАР ВА ТАШКИЛОТЛАРНИНГ ИШЧИЛАР, ИНЖЕНЕР-ТЕХНИК ХОДИМЛАР ВА ХИЗМАТЧИЛАРГА БЎЛГАН ЭҲТИЁЖИ ТЎҒРИСИДАГИ МАЪЛУМОТЛАРГА ЭГА.

БЮРО — шаҳардаги корхоналарга ишга жойлаштиради, ётоқхона ва прописка билан таъминлайди.

МУРОЖААТ УЧУН АДРЕСЛАР:

БЮРОНИНГ МАРКАЗИЙ ПУНКТИ— Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 3-хона.
ЛЕНИН РАЙОНИ— Т. Шевченко кўчаси, 56-уй;
ОКТЯБРЬ РАЙОНИ — У. Юсупов кўчаси, 3-уй;
ЧИЛОНЗОР РАЙОНИ — «Чилонзор» массиви, 2-квартал, 53-уй;
ФРУНЗЕ РАЙОНИ — Ш. Руставели кўчаси, 63-уй;
ҲАМЗА РАЙОНИ — М. Ҳасанова кўчаси, 3-уй;
КУЙБИШЕВ РАЙОНИ —К. Маркс кўчаси, 59-уй;
КИРОВ РАЙОНИ — Энгельс кўчаси, 89-уй;
С. РАҲИМОВ РАЙОНИ — Қорасарой кўчаси, 270-уй;
СЕРГЕЛИ РАЙОНИ — Спутник шаҳри, район ижроия комитети, 4-хона.

НАВОИЙ НОМИДАГИ
ДАВЛАТ АКАДЕМИК
КАТТА ТЕАТРИНИНГ

РЕПЕРТУАР ПЛАНИ

12|V да — **СЕВГИ ВА ҚИЛИЧ.**
14|V да — **КАРМЕН.**
15|V да — **ЧИО-ЧИО-САН.**
16|V да — **ТРУБАДУР.**
17|V да — **МАЙСАРАНИНГ ИШИ.**
19|V да — **СЕВИЛЬЯ САРТАРОШИ** (кундуз соат 12 да).
МАСХАРАБОЗЛАР (кечқурун).

Спектакллар кеч соат 7 да бошланади.

Билетлар сотилмоқда.

МАРКАЗИЙ
«ПАХТАКОР»
СТАДИОНИДА
9 МАЙ СОАТ 17.00 ДА

СССР биринчилиги учун олий лиганинг

«ШАХТЁР» (Донецк)—
«ПАХТАКОР» (Тошкент)
командалари ўртасида

ФУТБОЛ

ХУРМАТЛИ
ТОШКЕНТЛИКЛАР!

БОШ САВДО
БОШҚАРМАСИ
ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ
ҲАММА САНОАТ МОЛЛАРИ
МАГАЗИНИ
10 ВА 13 МАЙДА
ОДАТДАГИДЕК ИШЛАШИНИ

БИЛДИРАДИ

«УЗТОРГГРЕКЛАМА».

ТОШКЕНТ ШАҲАР
С. РАҲИМОВ РАЙОН
ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИ
УЗЕЛИ
«ҚОРАҚАМИШ» МАССИВИ
2|1 МИКРОРАЙОНИДАГИ
1, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 38, 39, 41, 43, 44, 45, 46-уйлардаги квартираларга

ТЕЛЕФОН ЎРНАТИШ
ИМКОНИ БОРЛИГИНИ

БИЛДИРАДИ

ТЕЛЕФОН УРНАТИШНИ ИСТАГАНЛАР: Тошкент шаҳар, Металлистлар кўчаси, 2-уй (телефонлар 48-38-18, 48-05-40) **га абонент бўлимига учрашсинлар.**

ТОШКЕНТ
МАРКАЗИЙ
УНИВЕРМАГИ
10, 11, 12 майда
одатдагидек эрталаб соат
9 дан кеч 8 гача

ИШЛАЙДИ

Октябрь район халқ маорифи бўлими ва маориф ходимларининг район касаба союз комитети С. Раҳимов районидаги 119-ўрта мактаб директори Ф. Солиевга отаси

Солижон
ИКРОМОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Тошкент оқшоми 4 бет.
8 МАЙ, 1974 й.

ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ГОРКОМА КП УЗБЕКИСТАНА И ТАШГОРСОВЕТА

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000; ТОШКЕНТ, ГСП, ДЗЕРЖИНСКИЙ КЎЧАСИ, 15-УЙ.

Р—02452. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64579. Нашр А—3105.

ТЕЛЕФОНЛАР: коммутатор—33-02-49 дан 33.02.58 гача, Эълонлар бўлими—33.81-42.